Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățământ

ANUL VII Nr. 347 | 4 PAGINI, 25 BANI | Vineri 2 decembrie 1955

SUMAR:

- **O. N. Kolumbina:** Jocurile verbale în grupa mare din grădinița de copii (pag. 2-a)
- **Prof. Al. Bojin:** Folosirea programelor școlare (pag. 2-a)
- **Ilie Stanciu:** Greva — schiță. (pag. 2-a)
- VIAȚA DE PARTID IN INSTITUȚIILE DE INVAȚAMINT. — **Nicolae Ionescu:** In fruntea luptei pentru noi succese. (pag. 3-a)
- **Conf. univ. Ion Berca:** Să folosim în mod just lecțiile de consolidare din abecedar (pag. 3-a)
- Organizarea și desfășurarea consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice (pag. 4-a)
- Sărbătoarea națională a R.P.F. Iugoslavia (pag. 4-a)

Să îmbunătățim predarea matematicii în școala de cultură generală

Predarea matematicii în școala de cultură generală are o deosebit de mare însemnătate pentru pregătirea cadrelor necesare economiei noastre naționale. In raportul asupra planului de electrificare a țării, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, vorbind despre necesitatea pregătirii de muncitori calificați, tehnicieni și ingineri care să-și însușească cea mai avansată tehnică și să constituie cadre bine pregătite ale industriei noastre, a atras atenția asupra însemnătății studiului matematicii în învățământul public. Inarmarea elevilor cu cunoștințe de matematici contribuie în cea mai mare măsură la pregătirea tineretului în vederea viitoarei sale activități în producție, la formarea concepției lui materialist-dialectice, dezvoltă gîndirea logică a elevilor, îi învață să fie disciplinați și conștiincioși în muncă, le dezvoltă dragostea pentru știință, pentru aplicarea ei în practică în folosul poporului muncitor.

Partidul și guvernul, întreg poporul nostru muncitor cer profesorilor de matematică să-și îndeplinească cu cinste înaltele lor îndatoriri, înarmînd tineretul cu cunoașterea temeinică a bazelor științei matematice, cu priceperea de a folosi în viață, în producție aceste cunoștințe.

Valorificînd cele mai bune tradiții ale școlii noastre și folosind în mod creator bogata experiență sovietică în domeniul predării matematicii, un mare număr de învățători și profesori obțin rezultate dintre cele mai bune în predarea acestui obiect. Fără să știrbească din exigența în aprecierea cunoștințelor, astfel de profesori dezmint, prin rezultatele pe care le obțin, ideea falsă, răspîndită și încurajată în școlile burgheze, că matematica poate fi însușită numai de anumiți copii, înzestrați în mod deosebit.

Ca urmare a muncii conștiincioase a profesorilor de matematică, mulți elevi își însușesc în mod conștient cunoștințele prevăzute în programe, efectuează cu pricepere calcule, folosind căile cele mai raționale, formulează exact definițiile, regulile, expun corect și fundamentat demonstrațiile și au deprinderea de a munci independent.

Este însă neîndoielnic faptul că, cu toate aceste succese, există încă destui profesori care predau matematica la un nivel scăzut. In matematică, mai mult ca în studiul oricărui obiect, prezența unor lacune în cunoștințe atrage după sine fie imposibilitatea de a se însuși cunoștințele noi, fie însușirea lor în mod superficial, mecanic. In unele școli cunoștințele elevilor au un caracter formal, sau prezintă lacune și inexactități. Așa stau lucrurile, de exemplu, la școala din satul Dragomirești, raionul Vișeu, unde absolvenții clasei a VII-a din anul trecut nu stăpîneau calculul cu fracții ordinare și zecimale, întîmpinau greutăți la rezolvarea problemelor, nu înțelegeau esența noțiunilor fundamentale din geometrie, sensul unei demonstrații, necesitatea ei. La examenul de admitere în clasa a VIII-a, elevii proveniți de la școlile din comunele Pir și Piscolt, raionul Carei, au dat dovadă nu numai de cunoștințe formale, de lacune, ci și de cunoștințe inexacte. De pildă, ei și-au însușit în mod greșit împărțirea polinoamelor. In unele locuri, studiul algebrei și trigonometriei se reduce mai mult la exerciții și probleme, neglijîndu-se partea teoretică, deducerea regulilor, a teoremelor. Aceasta duce de asemenea la formalism, la însușirea mecanică a materiei. Cunoștințele nefundamentate nu pot fi temeinice, durabile — dimpotrivă, elevii le uită îndată ce le-au învățat.

La unii elevi, chiar din clasele mai mari, este slab dezvoltată reprezentarea spațială. De asemenea, nu rareori se constată o lipsă de pricepere în rezolvarea problemelor care necesită stabilirea unor legături între diferite discipline ale matematicii.

Cauza principală a acestor lipsuri trebuie căutată în munca nesatisfăcătoare a unor profesori, care nu dovedesc suficientă rigurozitate în expunere, neglijează în predare aspectele teoretice, deducerea regulilor, demonstrarea teoremelor, sau încalcă cerințe didactice elementare. Considerînd în mod cu totul greșit că munca lor va fi apreciată după numărul notelor bune ale elevilor lor, unele cadre didactice dau dovadă de o slabă exigență.

La existența lipsurilor în predarea matematicii au contribuit și unele defecțiuni ale programelor și manualelor. Datorită actualei programe de matematică absolvenții clasei a VII-a nu stăpînesc o serie de cunoștințe de geometrie plană și în spațiu; unele teme din manuale depășesc uneori, în special în clasele mici, posibilitatea de înțelegere a copiilor, ceea ce atrage după sine însușirea necompletă din partea unora dintre elevi a anumitor capitole. Ministerul Învățămîntului studiază problema îmbunătățirii programelor și manualelor, iar orice propuneri pozitive în acest sens din partea profesorilor de matematică ar fi bine venite.

Lipsurile existente în predarea matematicii se datoresc și faptului că în clasele V-VII predau această disciplină unii profesori necalificați. Secțiile de învățămînt și organele sindicale au datoria să le acorde în permanență ajutor metodic, să controleze dacă aceștia studiază în învățămîntul superior fără frecvență, să-i ajute prin consultații, material bibliografic etc. Acțiunea de atestare, care este în curs de desfășurare, va aduce o contribuție însemnată la stimularea calificării cadrelor didactice.

Ridicarea nivelului predării matematicii depinde în primul rînd de pregătirea în specialitate și metodică a profesorului, de conștiinciozitatea lui în muncă. Pregătindu-se pentru lecție, profesorul trebuie să sistematizeze și să repartizeze astfel în timp etapele lecției, încît aceasta să decurgă într-o atmosferă calmă și într-un ritm care să asigure înțelegerea deplină a cunoștințelor din partea elevilor.

Predarea matematicii dă profesorului, mai mult decît oricare alt obiect, posibilitatea de a dezvolta gîndirea logică a elevului, datorită faptului că în matematici oricare afirmație trebuie justificată în mod necesar imediat, trebuie demonstrată. Altfel, înțelegerea cunoștințelor devine imposibilă. Tocmai de aceea, profesorul de matematică trebuie să pregătească bine fiecare demonstrație, s-o expună într-o formă impecabilă, să formuleze exact toate condițiile și concluziile, să se exprime limpede și precis, dar în același timp expresiv, și să nu admită nici o lacună care ar putea compromite rigurozitatea. Aceleași cerințe trebuie să aibă și față de răspunsurile elevilor, fie ele orale sau scrise.

Una dintre cele mai importante sarcini în predarea matematicii o constituie îmbinarea cunoștințelor teoretice cu cele practice. Profesorul trebuie să verifice sistematic dacă elevii știu să deducă în mod conștient demonstrațiile și formulele, să dea justificarea teoretică a fiecărei operații. El trebuie să-i învețe să efectueze rapid și exact calcule în scris și oral. Fiecare elev trebuie să-și însușească însă nu numai priceperea de a socoti repede, de a efectua diferite operații, ci și deprinderea de a calcula rapid cu ajutorul tabelelor, de a executa grafice, de a efectua în mod rațional măsurători pe teren, necesare în munca agricolă, de a calcula ariile și volumele diferitelor corpuri întîlnite în producție și în viața de toate zilele. Elevul trebuie să știe să lege între ele cunoștințele de aritmetică, algebră, geometrie și trigonometrie și să aplice aceste cunoștințe la studiul fizicii, chimiei și altor discipline.

In munca profesorului de matematică trebuie să ocupe un loc însemnat și organizarea și desfășurarea activității cu elevii în afara clasei. Fie că e vorba de cercul de elevi, de gazetele de perete de matematici, de „serile de matematică", de olimpiade etc., această activitate trebuie să se desfășoare nu întîmplător, ci sistematic, planificat, astfel încît să contribuie la dezvoltarea interesului elevilor pentru studierea matematicii, la lărgirea cunoștințelor căpătate de ei la lecții, la stimularea inițiativei lor.

In procesul de învățămînt profesorul nu trebuie să uite nici o clipă că, odată cu predarea cunoștințelor, el trebuie să desfășoare o muncă educativă. Predarea matematicii îi oferă un material bogat pentru cultivarea la elevi a unor înalte calități morale: voința, perseverența în învingerea greutăților și atingerea scopului, conștiinciozitatea. Rezolvarea problemelor al căror conținut oglindește aspecte ale construirii socialismului în patria noastră, realizări ale poporului nostru muncitor, face să crească dragostea elevilor pentru patrie, pentru oamenii muncii. In același timp, cunoașterea tradiției școlii matematice din țara noastră, a contribuției importante pe care au adus-o la dezvoltarea științei universale marii matematicieni I. Bolyai, David Emanuel, D. Pompeiu, Gh. Țițeica, Tr. Lalescu și alții, ca și activității rodnice pe care o desfășoară astăzi în țara noastră oamenii de știință din domeniul matematicii, trezește în inimile elevilor mîndria pentru realizările științei noastre, îi mobilizează în lupta pentru însușirea cunoștințelor.

Secțiile de învățămînt, organele sindicale, Institutul de științe pedagogice și institutele de perfecționare a cadrelor didactice trebuie să acorde o atenție deosebită studierii, popularizării și aplicării în toate școlile a experienței pozitive a celor mai buni profesori de matematică. Popularizarea experienței pozitive trebuie să se întemeieze pe analiza și expunerea amănunțită a activității acestora, a metodelor pe baza cărora au ajuns la rezultate bune.

Folosind din plin experiența profesorilor fruntași, îmbunătățindu-și necontenit nivelul pregătirii profesionale și metodice, luptînd pentru înlăturarea lipsurilor din munca lor, profesorii de matematică din școlile noastre vor reuși să ridice nivelul predării acestui obiect de învățămînt pînă la cerințele pe care le pune în fața școlii construirea socialismului în țara noastră.

ÎN CINSTEA CONGRESULUI PARTIDULUI

Intîlnire cu un fost ilegalist

De cum am intrat în clasă, am simțit la copii o frămîntare deosebită.

— Tovarășă diriginte, astăzi vine la noi un tovarăș care a luptat în ilegalitate! — ții ei numaidecît să-mi amintească, desi am pregătit împreună întîlnirea.

Obrajii lor îmbujorați, sclipirile din ochii lor mi-au transmis parcă și mie această emoție. Privind lozinca pe care copiii au scris: „In cinstea celui de al II-lea Congres al partidului să ne îmbunătățim cît mai mult frecvența, învățătura și purtarea" — m-a străbătut un gînd: „Fără îndoială, întîlnirea de astăzi ne va ajuta să transformăm lozinca noastră în realitate!"

In aceeași clipă, în clasă intră un bărbat cu timplele cărunte, cu fața prietenoasă — tovarășul Suciu, astăzi conducător al unei întreprinderi a industriei noastre socialiste. Copiii îl privesc cu un deosebit respect, cu o deosebită prietenie.

Curînd, tovarășul Suciu începe să vorbească. In fața copiilor prind viață momente glorioase din lupta comuniștilor în slujba poporului — activitatea revoluționară, lupta antifascistă, răspîndirea manifestelor și a presei ilegale de partid...

Cînd povestirea se termină, cîteva clipe se așterne o liniște adîncă. Și deodată, din toate colțurile clasei se ridică zeci de mîini. Pionierul Nicolae Bealocur, președintele detașamentului, înscrie pe rînd copiii la cuvînt. Intrebările curg:

— Cum se tipăreau manifestele ilegale?

— Cum lupta U.T.C.-ul în ilegalitate?

— Cum se răspîndea presa de partid?

— Cum ați lucrat la postul de radio clandestin?

La despărțire, o fotografie în mijlocul elevilor...

— Cum învățau comuniștii în închisori?

Tovarășul Suciu a fost nevoit să rămînă în mijlocul copiilor mai mult decît prevăzuse, pentru a răspunde la toate aceste întrebări.

La plecare, președintele detașamentului a înfășurat la gîtul oaspetelui o cravată roșie de pionier.

— Vă rugăm s-o primiți, este o cinste pentru detașamentul nostru! O să ne gîndim mereu la cele ce ne-ați povestit despre lupta partidului...

La lecția următoare, în clasă era o disciplină neobișnuită. Elevul Florin Ionescu, care nu știa prea bine cunoștințele de gramatică, a venit cu un caiet plin de exerciții pe care nu i le dădusem. Văzîndu-mă mirată, mi-a spus încet, cu ochii în jos:

— M-am gîndit cum învățau tovarășii în ilegalitate... Și noi, acum, cînd...

Florin nu-și găsea cuvintele. Arăta cu mîna în jurul lui, voind parcă să exprime prin acest gest tot ceea ce partidul a dat copiilor...

Și nu numai el, ci și alți mulți copii au devenit mai harnici, mai conștienți de îndatoririle lor. Intîlnirea cu un luptător din ilegalitate, paginile glorioase din lupta partidului pe care le-au cunoscut au fost pentru copii un imbold puternic pentru a întîmpina cu noi și frumoase succese Congresul partidului.

A CALMANOVICI
profesoară la școala medie nr. 11 din București

Angajamentele devin fapte

Angajamentele luate în cinstea Congresului partidului de către cadrele didactice din regiunea Suceava privesc problemele legate de ridicarea calitativă a procesului de învățămînt și de întărirea activității social-culturale.

In vederea îmbunătățirii conținutului lecțiilor și a metodelor de predare se organizează diferite forme ale schimbului de experiență. Așa, de pildă, s-au organizat lecții deschise la școlile de 7 ani din comunele Sucevița, raionul Rădăuți, Moldovița, raionul C. Lung, Pîrhăuți, raionul Suceava. In scopul îmbunătățirii activității educative, în raioanele Rădăuți și Suceava s-a ținut o consfătuire cu diriginții.

In cinstea Congresului partidului vor fi construite în regiune 15 săli de clasă. Pînă în prezent au și fost date în folosință 9 săli de clasă.

Pentru a face cunoscute elevilor realizările fruntașilor din agricultură, cadrele didactice au organizat vizite cu elevii la expozițiile agricole raionale, arătîndu-le ce recolte bogate se pot obține prin folosirea metodelor agrotehnice avansate.

Invățătorii și profesorii din regiune acordă o mare atenție activității cultural-educative care se desfășoară în căminele culturale. Astfel, ei se preocupă îndeaproape de ridicarea calității conferințelor, de organizarea unor noi echipe artistice, de îmbunătățirea muncii bibliotecilor. In comuna Ripiceni, raionul Trușești, profesorul Eugenie Negrea a organizat la căminul cultural o echipă artistică cu care a și prezentat cîteva spectacole.

Realizările școlilor

Școlile elementare, de 7 ani și medii din raionul Fălticeni întîmpină cel de al II-lea Congres al partidului cu noi succese în munca instructiv-educativă și pe tărîm obștesc.

Cadrele didactice de la școala medie de fete nr. 2 din Fălticeni, de pildă, și-au intensificat munca pentru perfecționarea calificării lor profesionale. Astfel, s-au programat șase lecții deschise la limba română, limba rusă, istorie, geografie, fizică și constituție. Elevele școlii, îndrumate de cadrele didactice, confecționează material didactic pentru limba română, matematică și geografie. In fiecare clasă se alcătuiesc fotomontaje și albume care înfățișează realizările obținute de oameni ai muncii din țara noastră sub conducerea partidului.

Cadrele didactice și-au intensificat și munca de alfabetizare, așa încît pînă la 23 decembrie ultimii analfabeți din circumscripția școlii să fie ștutori de carte.

Elevii școlii de 7 ani din comuna Boroaia și ai școlii elementare din satul Bărăști-Boroaia au efectuat peste 400 ore de muncă voluntară pentru repararea iazului ce alimentează turbina stațiunii de electrificare și radioficare a comunei. In timpul liber ei au pregătit programe artistice pe care le-au prezentat la căminul cultural.

La școala elementară nr. 2 din Soldănești s-a amenajat prin posibilități locale, cu ajutorul părinților, o cameră a pionierilor.

Realizări asemănătoare s-au obținut la școlile elementare din comunele Movileni și Arghira, ca și la școala de 7 ani nr. 1 și la școala medie de băieți din Fălticeni.

V. ALEXANDRU

Cu ajutorul părinților

De curînd a avut loc inaugurarea noului local al școlii mixte nr. 47 din raionul 23 August. Construcția acestui local, care a fost începută în luna iulie a.c., a fost terminată în cinstea celui de al doilea Congres al partidului.

La ridicarea noului local de școală au adus o contribuție însemnată părinții elevilor. De asemenea, întreprinderile din raion au procurat cea mai mare parte din materialele necesare construcției.

N. PAVEL

Pentru noi succese în muncă

Colectivul cadrelor didactice de la școala medie de fete nr. 3 din orașul Craiova luptă pentru noi succese în muncă în cinstea Congresului partidului.

Ridicînd conținutul ideologico-științific al lecțiilor, realizînd o legătură strînsă a predării cu viața, cu activitatea practică, folosind metode pedagogice avansate, învățătoarele și profesoarele asigură înarmarea elevilor cu cunoștințe adînci și temeinice. Ca urmare, în școală s-a obținut pînă acum cel mai ridicat procent de promovare pe regiune pentru clasele VIII-X.

Sub conducerea organizației de partid, cadrele didactice desfășoară o activitate menită să dezvolte realizările obținute. Se intensifică munca pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei pentru partid, pentru oamenii muncii.

Cu ajutorul comitetului de părinți, folosind resurse interne, cadrele didactice au inițiat o seamă de acțiuni gospodărești în vederea întăririi bazei didactico-materiale a școlii. Astfel, s-au confecționat table rotative, s-a amenajat o sală de festivități etc.

Inițiative menite să îmbunătățească activitatea didactică

Invățătorii și profesorii de la școala de 7 ani din comuna Hălmagiu, regiunea Arad, au luat, în cinstea celui de al II-lea Congres al partidului, o serie de inițiative menite să îmbunătățească munca instructiv-educativă. Astfel, ei au organizat în școală un colț al naturii vii, care va determina ridicarea nivelului predării lecțiilor de științe naturale. De asemenea, vor pregăti, împreună cu elevii, o răsadniță și vor planta o sută de pomi fructiferi.

In întîmpinarea zilei de 23 decembrie elevii au pregătit fotomontaje înfățișînd aspecte din lupta partidului nostru. Detașamentele de pionieri sînt în întrecere pentru strîngerea fierului vechi.

Cercetările cadrelor didactice

In cinstea Congresului al doilea al partidului, filiala din Buzău a Societății de științe istorice, filologie și folclor își intensifică activitatea. In cadrul societății lucrează numeroși pedagogi care, prin cercetarea trecutului orașului Buzău și a împrejurimilor sale, contribuie la ridicarea nivelului cultural al tineretului și al oamenilor muncii.

Printre lucrările realizate pînă acum se pot cita: „Răscoalele țărănești din 1907 din ținutul Buzăului", „Monumente istorice din orașul Buzău" etc. Filiala Buzău și-a propus să termine, în cinstea celui de al II-lea Congres al partidului, o serie de lucrări privind acțiunile muncitorilor ceferiști din raionul Buzău, aspecte ale revoluției din 1848 la Buzău etc. La aceste lucrări participă profesorii Ion Moldovan, Ovidiu Brădina, Traian Barbu și alți membri ai societății.

Filiala și cenaclul literar au organizat și un ciclu de conferințe asupra clasicilor literaturii române și universale

Ziua Constituției Sovietice

Au trecut 19 ani de cînd cel de al VIII-lea Congres al Sovietelor a adoptat în unanimitate Constituția Uniunii Sovietice. De atunci, ziua de 5 decembrie — Ziua Constituției Sovietice — este sărbătorită în fiecare an de popoarele sovietice și de oamenii muncii din întreaga lume.

Constituția U.R.S.S. este constituția socialismului victorios și a largii democrații socialiste. Ea consfințește victoriile istorice de însemnătate mondială ale popoarelor sovietice pe drumul luminos al socialismului, consfințește construirea socialismului pe a șasea parte a globului pămîntesc.

La baza Constituției Uniunii Sovietice stă invincibila învățătură a lui Marx, Engels, Lenin, Stalin. Inspirată din ideile nemuritoare ale acestei învățături, Constituția Sovietică proclamă principiile care stau la temelia orînduirii sociale și de stat a Uniunii Sovietice, primul stat socialist al muncitorilor și țăranilor: principiile democrației sovietice, cea mai avansată orînduire de stat din cîte a cunoscut omenirea.

Izvorul forței de neînvins a puterii sovietice constă în marea forță a poporului. „Forța noastră — a spus de curînd N. S. Hrușciov, prim secretar al C.C. al P.C.U.S. — stă în popor. Poporul este capitalul principal". Experiența Uniunii Sovietice a arătat în fața întregii lumi că, atunci cînd poporul muncitor devine stăpînul tuturor bogățiilor materiale pe care el le făurește, cînd se descătușează inepuizabilele capacități creatoare ale maselor populare, nu există piedici care să nu poată fi înfrînte în lupta pentru un viitor fericit. Experiența poporului sovietic a demonstrat în practică superioritatea proprietății obștești socialiste față de cea capitalistă, care este perimată din punct de vedere istoric.

In anii puterii sovietice, U.R.S.S. s-a transformat dintr-o țară agrară, slab dezvoltată din punct de vedere economic, într-un puternic stat socialist industrial-colhoznic, într-o țară a științei și culturii înaintate. Uniunea Sovietică a devenit farul și speranța popoarelor din lumea întreagă.

Marile drepturi și libertăți democratice înscrise în Constituția Uniunii Sovietice dovedesc marea grijă a statului socialist pentru om, pentru slujirea lui, pentru asigurarea satisfacerii maxime a nevoilor lui materiale și culturale mereu crescînde. Nu există nici o țară din lume în care creșterea nivelului de trai al poporului să se desfășoare într-un ritm atît de impetuos ca în Uniunea Sovietică.

Anul acesta, poporul sovietic sărbătorește Ziua Constituției în condițiile unui puternic avînt pe drumul construirii comunismului. Cel de al cincilea plan cincinal a fost îndeplinit înainte de termen. In comparație cu 1950, nivelul producției industriale va reprezenta anul acesta 184 la sută, iar în comparație cu 1940 va reprezenta 318 la sută. Producția mijloacelor de producție va reprezenta 189 la sută în comparație cu 1950, iar producția articolelor de consum 176 la sută. Este semnificativ că ceea ce se producea în 1920 într-un an întreg se produce în 1955 după cum urmează: energie electrică — în 24 de ore, fontă — în 36 de ore, cărbune — în 192 de ore, petrol — în 480 de ore, zahăr — în 168 de ore. In anii puterii sovietice au fost construite și date în folosință peste 300 de centrale electrice de capacitate mare și medie, inclusiv 90 de hidrocentrale. Numai hidrocentrala de la Kuibîșev va produce 11,4 miliarde kilowați-ore de energie electrică, adică de 6 ori mai mult decît se producea în 1913 în întreaga Rusie. Primele agregate ale acestei hidrocentrale intră în funcție încă în acest an. In cincinalul viitor se va desfășura construcția și va avea loc darea în funcțiune a primelor agregate ale celei mai mari hidrocentrale din lume — hidrocentrala de la Bratsk, pe riul Angara.

Mari succese a obținut poporul sovietic în domeniul agriculturii. In comparație cu anul 1950, suprafața arabilă a țării a crescut cu 27 la sută. Au fost valorificate peste 30 de milioane de hectare de pămînturi înțelenite. In ultimii ani, P.C.U.S. a adoptat hotărîri importante și și-a intensificat măsurile în vederea avîntului agriculturii.

Grija Partidului Comunist și a Guvernului Sovietic pentru satisfacerea nevoilor materiale și culturale ale poporului se vede în modul cel mai limpede și din faptul că alocările statului pentru nevoile social-culturale — învățămînt gratuit și burse, asistență medicală gratuită, odihnă, concedii plătite etc. — au crescut de peste trei ori și jumătate în comparație cu anul 1940.

Importantele rezultate ale dezvoltării economiei naționale a Uniunii Sovietice constituie o strălucită dovadă a uriașei superiorități a sistemului socialist față de cel capitalist. Aceste rezultate au creat întregului popor sovietic condițiile și posibilitățile materiale pentru exercitarea deplină a tuturor drepturilor consfințite în Constituția U.R.S.S. Spre deosebire de statele burgheze, unde drepturile și libertățile cetățenești sînt proclamate în mod demagogic, în U.R.S.S. dreptul la muncă, la odihnă, la învățătură, libertatea presei, a adunărilor etc. se realizează în fapt, fiind garantate de stat prin asigurarea tuturor mijloacelor materiale necesare înfăptuirii acestor drepturi. Realitatea din U.R.S.S. confirmă în chip strălucit cuvintele marelui Lenin despre faptul că puterea sovietică este de un milion de ori mai democratică decît cea mai democratică republică burgheză.

Popoarele U.R.S.S. și oamenii muncii din toate țările lumii sărbătoresc anul acesta Ziua Constituției Sovietice în condițiile creșterii luptei popoarelor pentru menținerea și apărarea păcii. Politica externă a Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară, politică de pace și colaborare internațională, găsește un răsunet din ce în ce mai puternic în rîndurile tuturor popoarelor. Această politică corespunde intereselor întregii omeniri iubitoare de pace și se bucură de sprijinul activ al oamenilor cinstiți din toate colțurile pămîntului.

Alături și împreună cu Uniunea Sovietică acționează astăzi în favoarea păcii forțe sociale din ce în ce mai mari și în primul rînd țările de democrație populară. Schimbarea raportului de forțe pe arena mondială în favoarea socialismului se face tot mai mult simțită. Desfășurarea evenimentelor internaționale arată însă că este necesară ascuțirea vigilenței popoarelor față de uneltirile cercurilor agresive, că lupta pentru pace trebuie continuată cu o vigoare tot mai mare.

Exemplul Uniunii Sovietice arată că adevărata democrație, democrația maselor populare, poate exista și înflori numai în socialism.

Poporul român nu va uita niciodată că a fost eliberat de către glorioasa armată a celui dintîi stat socialist din lume. Sub conducerea clasei muncitoare și a partidului ei, poporul nostru construiește cu succes socialismul, întărește în permanență statul de democrație populară.

Democrația sovietică, ale cărei măreț principii sînt înscrise în Constituția U.R.S.S., constituie înaltul model al democrației noastre populare. Politica Partidului Muncitoresc Român și a Guvernului R.P.R. este politica întregului nostru popor. Ea determină propășirea și întărirea continuă a patriei noastre — factor activ al lagărului păcii și democrației.

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Constituției U.R.S.S., poporul nostru își îndreaptă gîndurile pline de recunoștință spre Uniunea Sovietică, invincibilul bastion al păcii în întreaga lume.

Din experiența școlii sovietice

Jocurile verbale în grupa mare din grădinița de copii

Jocul este tovarășul copilăriei. Copiilor le place mult să se joace și participă cu plăcere la diferite jocuri. Noi am folosit cu succes, în munca cu copiii din grupa mare, jocuri verbale, în care nu se întrebuințează nici jucării, nici material didactic; ele se bazează pe cuvintele și actiunile jucătorilor. Aceste jocuri sînt mai grele decît cele obișnuite: ele cer anumite cunoștințe și priceperi, o activitate intelectuală mai complicată.

Însușirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor necesită exerciții. În jocurile verbale, exercițiul apare sub o formă plăcută pentru copii. Ele contribuie la dezvoltarea vorbirii copiilor, a priceperii lor de a folosi cuvîntul, la precizarea și îmbogățirea vocabularului copiilor.

Un joc verbal primit cu multă plăcere de copii este jocul numit „gaiurile". Acest joc cere copiilor să nu pronunțe anumite cuvinte, iar scopul lui este de a dezvolta atenția, de a-i învăța pe copii să-și controleze vorbirea. Conținutul jocului este acesta: conducătorul înmînează unuia dintre copii gaiul, spunîndu-i: „Iată gaiul. Cumpără ce vrei, dar nu lua alb sau negru". Acela căruia i s-a dat gaiul poate să „cumpere" orice lucru sau jucărie, însă în discuția cu „vînzătorul" nu trebuie să pronunțe cuvintele „alb" și „negru". Alegîndu-și o cumpărătură, „cumpărătorul" trebuie să răspundă la toate întrebările „vînzătorului", să descrie cumpărătura, dar să nu pronunțe cuvintele interzise. Dacă încalcă regula, „cumpărătorul" trebuie să restituie gaiul și să plece fără cumpărătură.

La început, rolul vînzătorului îl avea educatoarea, mai tîrziu, însă, l-au îndeplinit și unii copii. De exemplu, Galea era vînzătorul, Sveta — cumpărătorul.

„Iată, Sveta, un gai — spune Galea. — Cumpără ce vrei, dar nu lua alb sau negru. Cei vrei să cumperi?" — „O păpușă mare, frumoasă, cu ochi care se închid" — răspunde Svetlana. — „Dar cum vrei să fie îmbrăcată?" — „Rochița să fie trandafirie, ciorăpiorii de culoare bej, pantofiorii roșii și să aibă codite, iar în codite panglicute". — „Dar de ce culoare să fie panglicutele?" — se interesează Galea. — „Roșii, ca ale Liusiei" — răspunde Sveta.

Galea întreabă mai departe: „Dar o posetuță pentru batistă nu vrei?". Sveta este cantivată de cumpărătură: „Da, neapărat. Tot roșie, și înăuntru să fie o batistă cu dantelută". „Ce fel de dantelută?" — întreabă Galea. — „Albă", spune Sveta. „Albă Sveta, nu se poate — declară Galea. — Dă gaiul înapoi". „Vai, să fie mai bine albastră! Am uitat că nu-i voie!" — regretă Sveta.

Valerik este un băiat istet, căruia îi place să glumească și să născocească versuri hazlii. El este cumpărătorul. Iar vînzătorul este liniștitul cumpănitul Garik.

Garik: „Iată gaiul, Valerik. Cumpără ce vrei, dar nu lua alb sau negru, nu pronunța „Da" și „Nu". (Această regulă a fost introdusă în joc mai tîrziu, ca o complicare). Ce vrei să cumperi?".

Valerik: „Vreau să-i cumpăr ursulețului ghetuțe și să i le încalț pe lăbuțe". (Copiii, care urmăresc mersul jocului, rîd).

Garik: „Nu te grăbi să i le încalți De ce culoare vrei să fie ghetuțele?"

Valerik: „Roșii și cu ciucurei, așa am văzut eu undeva".

Garik: „Roșii?"

Valerik: „Îți repet, roșii, dar cuvinte oprite nu pronunț".

Garik: „Ghetuțele le-ai cumpărat. Acum ce vrei să mai cumperi?"

Valerik: „Vreau să mai cumpăr o mașină, ca să-l pun pe ursulet în cabină".

Copiii rîd. Cineva spune: „N-o să gresească".

Garik. „Vrei să-l plimbi pe ursulet cu mașina?"

Valerik (captivat): „Da, are să stea chiar el la volan".

Garik: „Nu-i voie să spui „da". Adu încoace gaiul".

Valerik: „Vai, am spus numai așa, întîmplător!" (copiii rîd).

La joc participă doi copii, dar în mod obișnuit el trezește și interesul celorlalți. În jurul jucătorilor se strîng „amatori" care îi urmăresc cu atenție. În felul acesta, controlul individual în joc este complectat de controlul colectiv. Jocul contribuie la închegarea colectivului de copii.

Treptat, copiii se deprind să urmărească nu numai vorbirea colegilor, ci și a lor proprie — ceea ce este mult mai greu — se străduiesc să nu pronunțe cuvinte de prisos, să chibzuiască asupra răspunsurilor. Jocul contribuie astfel nu numai la îmbunătățirea formei, ci și a conținutului vorbirii copiilor. Copiilor le plac asemenea jocuri. Ei rîd adesea în decursul lor, iar uneori aruncă și replici de prevenire.

Chiar și copiii timizi își manifestă inițiativă în procesul jocului.

În grupa mare există copii care se țin la distanță de educatoare, iar uneori chiar o evită. Cu unii dintre colegii lor mai stau de vorbă, dar educatoarei aproape că nu i se adresează, lucru care totuși nu-o neliniștește, pentru că ei sînt disciplinați, ascultători, respectă regulile de conduită. În mod greșit, unele educatoare îi consideră pe acești copii ca puțin dezvoltați. Printre alte procedee de muncă cu astfel de copii noi am folosit și jocurile verbale. Atît forma acestor jocuri cît și conținutul lor contribuie la stabilirea contactului între educatoare și copii, între „vînzător" și „cumpărător".

După ce copiii au învățat să respecte regula principală a jocului, noi l-am complicat treptat, introducînd reguli noi: a nu pronunța „da" și „nu", „a nu rîde". Învingerea dificultătilor îi înviora pe copii, le dădea mai multă mulțumire. Jocul ne-a ajutat să cunoaștem mai îndeaproape interesele și dorințele copiilor, lucru pe care l-am folosit apoi în munca educativă.

O. N. KOLUMBINA

(Extras dintr-un articol apărut în „Doșkolnoe vospitanie").

Folosirea programelor școlare

O datorie primordială care revine cadrelor didactice în activitatea lor la catedră o constituie respectarea și aplicarea integrală a programelor școlare, care prevăd, la fiecare obiect și pentru fiecare clasă în parte, volumul de cunoștințe pe care trebuie să și le însușească elevii.

Marea majoritate a învățătorilor și profesorilor din școlile noastre se străduiesc să asigure asimilarea temeinică de către elevi a tuturor cunoștințelor prevăzute în programele școlare, obținînd în acest fel rezultate din ce în ce mai bune în munca lor. Există însă și unele cadre care nu respectă în totul prevederile programelor școlare, fie din-tr-o libertate pe care și-o iau, fie din cauza unei consultări superficiale a conținutului lor. Astfel, cu prilejul examenelor din vară s-a constatat că, în unele localități sau raioane, din inițiative luate individual sau în cadrul cercurilor pedagogice, s-a ajuns la hotărîrea de a se renunța la unele teme prevăzute în programe sau de a le înlocui cu altele. Așa s-a întîmplat, spre exemplu, în regiunea Oradea, unde unii profesori de limba română n-au studiat cu elevii toate textele indicate de programă. Din această cauză, candidații la examenul de admitere în clasa a VIII-a n-au putut trata subiectul de limba română trimis de minister. Trebuie să se înțeleagă că dreptul de a face schimbări în programa școlară îl are numai Ministerul Învățămîntului.

Nerespectarea programei școlare de către unele cadre didactice se vădește și în faptul că nu se urmăresc îndeajuns obiectivele stabilite de programă la fiecare temă în parte. Tot cu prilejul examenelor de limba română din vară s-a putut constata că elevii unor școli, deși cunoșteau conținutul textelor din manual, nu erau în stare să dea o interpretare justă diferitelor probleme cuprinse în acele texte, cu toate că ele erau precis indicate de programă. De pildă, trebuind să vorbească despre critica școlii burgheze oglindită în schițele „Mogîldea" de Al. Vlahuță și „Lanțul slăbiciunilor", de I. L. Caragiale, unii dintre absolvenții claselor a VII-a din Capitală n-au putut să înfățișeze decît fapte narate în aceste schițe, fără a fi în stare să le interpreteze așa cum cere programa.

Programa școlară trebuie respectată întocmai și nu poate fi nicidecum modificată după bunul plac al celor ce o aplică. Altfel s-ar înlătura criteriul unic de apreciere a cunoștințelor elevilor, s-ar crea greutăți în continuarea învățăturii de către elevi în clasele superioare sau în școlile de grad superior. Fără îndoială că datoria cadrelor didactice nu constă numai în a aplica cu strictețe programele — ci și în a sezisa lipsurile lor, în a face propuneri de revizuire, pentru ca astfel Ministerul Învățămîntului să le poată îmbunătăți în anii următori.

În ultimul an, în elaborarea programelor școlare și a instrucțiunilor pentru folosirea acestora s-a urmărit înlăturarea unor amănunte sau a unor cunoștințe inaccesibile elevilor. Între unele dintre aceste programe și instrucțiuni, pe de o parte, și manualele respective, pe de altă parte, există o lipsă de concordanță. Cadrele didactice pot trece peste această greutate dacă respectă în totul programele și instrucțiunile pentru folosirea lor. Astfel, la algebră, pentru clasele VIII-X, există o programă elaborată în anul 1953 și instrucțiuni din 1955. Comparînd prevederile programei și instrucțiunilor cu conținutul manualelor, se constată că în manuale sînt teme care nu figurează în programă: rădăcini de ordin oarecare calculate cu aproximație (pag. 12), simplificarea radicalilor (pag. 15), ecuații în care partea stîngă se descompune în factori, iar cea dreaptă este zero (pag. 71), cîteva proprietăți ale mărimilor infinit mici (pag. 248). Profesorii de matematică nu sînt obligați să predea la clasă aceste teme. Sînt însă teme care figurează în programă și nu se găsesc în manual. De exemplu, din capitolul „Puteri și radicali" lipsesc temele: valoarea aritmetică a rădăcinii pătrate, extragerea rădăcinii pătrate din numere care sînt pătrate perfecte, rădăcini pătrate aproximative din numere raționale cu o precizie pînă la 1/10 , calculul acestor rădăcini. În capitolul „Ecuații de gradul II și ecuații de gradul superior care se reduc la ecuații de gradul II" este tratată incomplect tema: cazul cînd se pierd rădăcini sau cînd apar rădăcini străine etc. Aceste teme trebuie să fie explicate de profesor, urmînd ca elevii să și le însușească pe baza exercițiilor lucrate în clasă și acasă. Asemenea neconcordanțe se găsesc și la geometrie, și ele se soluționează de asemenea respectîndu-se întocmai programa școlară.

Neconcordanțe între programă și manual există și la Istoria literaturii române. Și la acest obiect volumul de cunoștințe și succesiunea lor sînt stabilite de programa din 1953 și instrucțiunile din 1955 și nicidecum de manual, care este mai dezvoltat. Un exemplu. În programa de literatura română pentru clasele VIII-X din 1953 se prevede tratarea „Contemporanului", cu toată mișcarea critică și literară, după Hașdeu și înaintea lui Eminescu. Manualul de Istoria literaturii pentru clasa a IX-a prezintă în altă ordine activitatea lui Gherea și a „Contemporanului". La capitolul „Cultura și literatura română în deceniile 8 și 9 ale secolului al XIX-lea", în care se tratează și despre „Junimea", e înfățișată și problema „Contemporanul", precum și activitatea lui Gherea. Curentul „Contemporanului", însă, cu toate manifestările literare în domeniul poeziei, prozei și al criticii literare, e plasat după I. L. Caragiale. Ca atare, există o neconcordanță între programa de literatură din 1953 și manualul de clasa a IX-a de istorie a literaturii române. Instrucțiunile din 1955, care au fost difuzate în școli pentru anul școlar în curs, soluționează asemenea neconcordanțe, adoptînd ordinea din manual. Prin urmare, pentru predarea istoriei literaturii române la clasele VIII-X este necesară folosirea programei din 1953 cu aplicarea strictă a instrucțiunilor din 1955. De asemenea, actualele instrucțiuni pentru predarea literaturii române reduc în bună măsură materia cuprinsă în manual.

În general, profesorii au datoria de a da elevilor lămuriri cu privire la felul cum trebuie folosite manualele, atît în cazul cînd unele capitole sînt prea dezvoltate față de prevederile programei, cît și atunci cînd manualele prezintă unele probleme la un nivel prea ridicat pentru vîrsta copiilor.

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice și al organelor de control, Ministerul Învățămîntului a întocmit o listă a programelor și instrucțiunilor școlare valabile pentru anul școlar 1955/56, pe care a difuzat-o pe teren la toate secțiile de învățămînt raionale. În această listă sînt menționate, la fiecare obiect, clasă și tip de școală programele și instrucțiunile pe care cadrele didactice sînt datoare să le aplice în acest an școlar. Respectarea întocmai a programelor de învățămînt este o chestiune de disciplină în muncă obligatorie pentru toți cei ce predau în școală.

Prof. AL. BOJIN
șeful serviciului didactico-metodic din Ministerul Învățămîntului

Preocupările noastre literare și artistice

GREVA

Din ciclul „Școala de ieri și de azi" de ILIE STANCIU

Elevii dintr-a VI-a „B" așteptau venirea profesorului de desen, care întîrzia, ca de obicei. Cocoțați pe bănci, strînși în dreptul ferestrelor deschise, vorbeau toți atît de tare, încît gălăgia din clasă se auzea pînă departe, pe culoarele lungi și întunecoase ale liceului.

Cîțiva băieți se adunaseră în jurul lui Bică Gheorgne, „poetul clasei", un băiat înalt și slab, cu o tunică peticită și cu bocanci rupți. Fiu de țăran sărac de prin partiile Teleormanului, obținuse bursa cu mare greutate, deși reușise printre primii la examenul de admitere. De o timiditate aproape sălbatecă, nu legase la început prietenie cu nimeni, de aceea nimeni nu putea bănui ce lume bogată se ascundea în gîndurile lui. Tîrziu de tot, de-abia printr-a cincea, Mihai Zamfir, răstoindu-i din întîmplare un maculator, descoperi versuri în care Bică cînta dorul după plaiurile pe care le lăsase, singurătatea de care se simțea apăsat între zidurile internatului, revolta împotriva umilirilor pe care le îndura.

În iarna trecută, băieții se întîlniseră de cîteva ori în casa colegului lor, Ionescu Vasile, fiul unui manipulant de la tramvaie. La lumina slabă a lămpii, Bică le-a citit, pînă noaptea tîrziu, din poeziile sale. Sufletele adolescenților erau pline de căldura clocotitoare a versurilor; în ele regăseau multe din problemele care frămîntau mințile lor tinere în nopți de veghe și neliniște.

— Îți merg la inimă, spunea despre versurile lui Bică un muncitor tînăr, prieten cu Vasile, care era nelipsit de la serile literare organizate de băieți. În poeziile lui Bică revolta suna adînc și răscolitor, ca un ecou al manifestelor pe care muncitorul le aducea și le citea, pe ascuns, băieților.

Acum, rugat de colegii adunați în jurul lui, Bică începu să recite din versurile sale. Zarva din clasă se topi ca prin farmec. Vraja versurilor puse stăpînire pe toți. Deodată, ușa se trînti de perete și profesorul Tonescu apăru în prag. Oprindu-se pentru o clipă, își plimbă privirea deasupra clasei; apoi, trecîndu-și nervos mîna prin părul cărunt și rar, care-i împrejmuia chelia impunătoare, se sui la catedră și spuse cu o voce tăioasă:

— Treceți la locurile voastre, scoateți blocurile și continuați schița de rîndul trecut.

Băieții se îndreptară în silă spre locurile lor și, plictisiți, începură să deseneze după același model pe care-l aveau din clasa întîia a liceului: o frunză de stejar imprimată pe o machetă de ghips. În tăcerea apăsătoare care se așternuse în clasă, un urlet ca de fiară îi făcu să tresară:

— Dobitocule, cum îndrăznești să desenezi pe o hîrtie ruptă din caiet! Unde ți-e blocul?

Mihai, speriat, ridică ochii și-l văzu pe Bică în picioare. La el țipase atît de hain Tonescu. Băiatul stătea cu capul plecat: obrajii lui, palizi de obicei, se împurpurară; ochii îi luceau de mînie, dar tăcea, așteptînd să treacă furtuna.

Profesorul smulse hîrtia de pe pupitrul lui Bică, o rupse în bucăți, apoi se întoarse către clasă și spuse:

— Cine a mai îndrăznit să vină fără bloc, să se ridice în picioare!

Se mai ridicară cîțiva băieți, printre care și Ionescu Vasile. Văzîndu-i, furia lui Tonescu nu mai cunoscu margini. Pete mari, roșii, i se întinseră pe față, acoperindu-i fruntea și o parte din chelie.

— De ce nu v-ați cumpărat blocuri, ticăloșilor?

Insultat pentru a doua oară, Bică răspunse cu o mînie abia stăpînită:

— Pentru că n-am avut bani, domnule profesor. N-am primit un ban de acasă și nici nu voi primi pînă la sfîrșitul anului, n-au de unde să-mi trimită. Cu ce era să cumpăr bloc de desen?

— Nici noi n-am avut bani, răspunse cu vocea și mai dîrză Ionescu Vasile. Eu mai am foile nefolosite din blocul de anul trecut. Cred că se poate desena pe ele la fel de bine ca și pe un bloc nou.

— V-am cerut blocuri noi, nu maculatură. Cine n-are bloc, n-are ce să caute în clasă. Ieșiți afară, să nu vă mai prind că veniți la ora mea fără blocuri de desen!

Nimeni nu se clinti din bancă. Fiecare dintre cei găsiți fără bloc de desen așteptă să vadă ce vor face ceilalți. Ionescu Vasile răspunse pentru toți:

— Dacă am înțeles bine, domnule profesor, ne dați afară pentru că nu avem bani să ne cumpărăm blocuri de desen, ne pedepsiți pentru că sîntem săraci?

Profesorul, înmărmurit de curajul elevului, rămase o clipă pe gînduri. Era cunoscut pentru disprețul pe care-l purta elevilor, pentru indiferența cu care-și făcea meseria de dascăl. Mare bogătaș, proprietar a mai multe blocuri, arhitect cu o clientelă aleasă, își făcea în silă orele de curs, mai mult de hatîrul directorului cu care era vechi prieten și pe care nu voia să-l supere. Directorul se mîndrea cu orice prilej că la liceul lui predă unul dintre cei mai căutați arhitecți din București. De data aceasta, însă, Tonescu simțea că răbdarea îi ajunsese la capăt. „Mîrlanii" — așa îi numea el pe elevii săraci și pe bursieri — trecuseră peste orice limită. Nu, pentru nimic în lume nu se va lăsa călcat în picioare de niște țărănoi. Va merge la director și îl va înainta demisia, de data aceasta în mod definitiv, categoric. Destule a pătimit în această școală, îi ajunge, n-are nevoie nici de leafă și nici de recunoștința directorului. Mulțumit de hotărîrea pe care o luase, puse catalogul sub braț, ieși vijelios din clasă și nu se opri decît în cancelaria directorului.

După plecarea profesorului domni o clipă de tăcere, apoi larma se porni din nou.

— O să dați de dracu, o să vedeți! îi amenință Ovid Niculescu pe bursieri. Cine vă pune să vă luați după Bică și după deșteptul de Ionescu Vasile?

Mihai se ridică furios de la locul lui, se repezi la Niculescu și, punîndu-i mîna în piept, îl zgîlțîi cu putere și îi strigă cu o voce amenințătoare:

— Mă, dacă nu-ți ții gura, te bat de te sting, lingăule! Vai de tine o să fie dacă o să-l pedepsească pe Bică. Ține minte ce-ți spun!

Băieții erau atît de preocupați de discutarea celor întîmplate, încît nici nu văzură cînd pedagogul intrase în clasă. Acesta voia să le comunice ceva, dar nu putu găsi o clipă de liniște ca să se facă auzit. Se duse atunci la tablă și scrise cu litere mari: „Bică Gheorghe și toți elevii care au venit la școală fără blocuri de desen sînt chemați la domnul director".

Cînd băieții citiră cele scrise pe tablă, rămaseră înmărmuriți. Mihai, simțind ce se petrecea în sufletele colegilor lui, se ridică și spuse cu o voce hotărîtă:

— Băieți, Bică nu e vinovat și nici ceilalți nu au nici o vină. Tonescu s-a înfuriat și n-a vrut să înțeleagă că ei nu din rea voință nu și-au cumpărat blocurile. Să mergem și noi la cancelarie, să nu-i lăsăm singuri

— Să mergem cu toții, răspunseră ceilalți elevi, plecînd după colegii lor chemați de director.

În cancelarie nu fură lăsați să intre decît împricinații. Ceilalți fură opriți la ușă, de unde nu puteau auzi decît strigătele furioase ale lui Tonescu, vocea aspră și răgușită a directorului. Numai din cînd în cînd răzbătea glasul domol al lui Bică sau vorba mai tăioasă și mai hotărîtă a lui Ionescu Vasile. Degeaba așteptară ca băieții să iasă din cancelarie, vocile de mult nu se mai auzeau, dar nimeni nu se arăta. Într-un tîrziu veni pedagogul și le comunică pedeapsa dată de director: lui Bică i se luau bursa și hainele primite de la școală, iar pentru atitudinea nerespectuoasă față de profesorul Tonescu, toți cei chemați la cancelarie au fost puși în genunchi pe culoarul care duce la clasele cursului inferior.

Pe culoarul întunecos de la parter, Bică și ceilalți bursieri stăteau în genunchi, iar în jurul lor mișunau elevii din cursul inferior, care făceau mare haz de „domnii" din-tr-a șasea. Numai Vasile nu se așezase în genunchi. El stătea la o parte, lîngă grilajul de fier al scării, cu fața împietrită de revoltă. Cînd ceilalți elevi ai clasei se adunară în jurul colegilor lor, Mihai, care se sfătuise cu Ilie Surcel, spuse:

— Băieți, pedeapsa care li s-a dat colegilor noștri este nedreaptă. Să mergem cu toții în clasă. Veniți și voi, se adresa el celor pedepsiți. În clasă vom hotărî ce avem de făcut.

Fața lui Bică se lumină auzind aceste cuvinte. Se ridica domol de la pămînt, își scuturară genunchii toți ai pantalonilor și făcu semn și celorlalți să se ridice. Ajunși sus, Mihai se urcă la catedră și de acolo se adresă întregii clase:

— Băieți, directorul vrea să dea afară din internat pe Bică pentru că nu și-a putut cumpăra bloc de desen și a îndrăznit să răspundă așa cum se cuvenea domnului Tonescu Să ne împotrivim la această măsură nedreaptă!

— Să ne împotrivim, dar cum? întrebă Gică Pantelea, premiantul clasei. Ce putem face noi?

— Facem grevă — spuse Mihai, accentuînd fiecare cuvînt. Facem grevă! Ne luăm cărțile și ieșim în curte. Nu vom intra în clasă pînă cînd directorul nu va reveni asupra măsurilor luate!

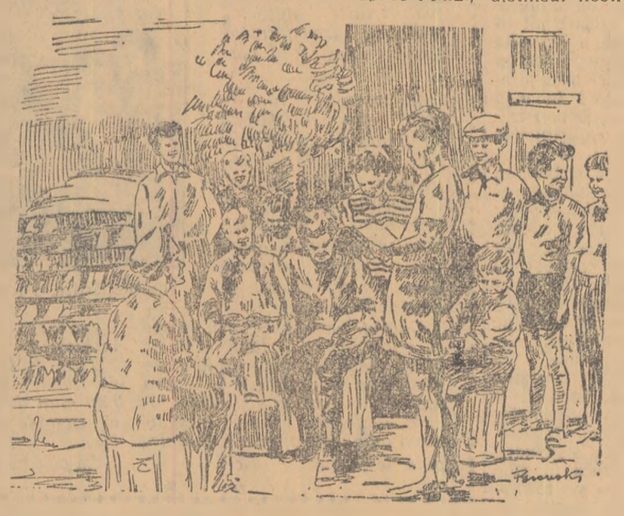

După o „tradiție" a liceului, în clasele „B" erau adunați bursierii și elevii mai săraci, spre a-i despărți de „elitele" din clasele „A". În clasa a VI-a „B", cei mai mulți băieți erau legați printr-o prietenie strînsă și nu odată au dat dovadă de solidaritate. Dar propunerea lui Mihai Zamfir era atît de îndrăzneață, încît la început elevii s-au speriat.

În clasă se lăsă o liniște grea. Fiecare băiat se gîndea la cele spuse de Mihai. Nu mai auziseră pînă atunci de o grevă a elevilor. Aflaseră din ziare de greva ceferiștilor, dar nu prea știau de ce au făcut-o și pentru ce ar face și ei la fel. Ce-o să spună părinții lor? Dar dacă îi va da afară și pe ei din școală?

Mihai observă șovăiala băieților, liniștea ce se așternuse o trădă.

— Să ne înțelegem, continuă el. Nu plecăm din școală, nu părăsim învățătura. Dar nu intrăm în clasă pînă ce nu se ridică pedeapsa. Cine este de acord cu propunerea mea, să ridice mîna

Ionescu Vasile și Ilie Surcel fură primii care ridicară mîna. După ei, cu oarecare timiditate, ridică mîna și Gică Pantelea. Cînd băieții văzură că și premiantul clasei este de acord cu greva, ridicară mîinile toți, unul după altul. Ultimul ridică mîna Ovid Niculescu, care se temea să rămînă singurul potrivnic acestei îndrăznețe hotăriri.

— Bine, spuse Mihai. Acum strîngeți-vă lucrurile și să mergem în curte.

Băieții erau gata de plecare, cînd clopotul sună prelung și profesorul de latină, Iorgu Boian, intră în clasă. Era în primul an de învățămînt și, de frică să nu piardă nici o minută din oră, aștepta pe sală sunetul clopotului, pentru a intra imediat în clasă. Era apropiat de elevi, făcea lecții frumoase și, în scurt timp, își cîștigase simpatia întregului liceu. Cînd îi văzu pe băieți cu ghiozdanele, pregătiți de plecare, în trebă mirat:

— Dar bine, domnilor, noi avem oră, unde plecați?

Mihai îi povesti pe scurt întreaga întîmplare. Impresionat de dîrzenia elevilor, tînărul profesor nu mai încercă să-i oprească. Dădu din umeri și se întoarse în cancelarie.

În curtea internatului, băieții luară cîte un buțuc din stivele mari de lemne și se așezară roată într-un colț mai depărtat. Tăceau și așteptau. Teama începu să pună stăpînire pe unii dintre ei pe măsură ce clanul primei porniri se potolea. Vreo doi se ridicară și se îndreptară cu pași timizi spre ferestrele claselor de la parter. Acolo se vedea cum alți elevi ședeau în bănci și notau în caiete explicațiile profesorilor. Pînă acum o oră erau și ei la fel cu ceilalți elevi și acum, iată-i, sînt niște răzvrătiți. Au părăsit clasa, l-au gonit pe profesorul de latină, au făcut o grevă. E drept că directorul luase măsuri jignitoare și nepotrivite. Dar acest lucru nu se întîmpla prima oară.

Mihai și Vasile vedeau cum descurajarea punea stăpînire pe colegii lor. Se duseră lîngă Gică Pantelea și multă vreme discutară în șoaptă. După aceea Gică se ridică, chemă pe elevii care se depărtaseră și spuse:

— Băieți, să nu ne pierdem vremea. Să ne facem orele ca și cum am fi în clasă. Ora asta o să vă predau eu. Știți că mă pricep la latină. Ora viitoare o va ține Bică, el este cel mai bun la literatură.

Propunerea fu primită cu bucurie. Băieții își dădeau seama că în felul acesta vor putea dovedi că ei nu se ridică împotriva școlii, ci contra măsurilor nedrepte luate de direcție.

Gică începu să traducă din „De bello galico". Toți băieții își deschiseră cărțile și, sprijinindu-le pe genunchi, urmăreau cu atenție.

— Gică știe o latină grozavă, gîndeau ei, nu degeaba e premiant.

În timpul acesta, în cancelaria profesorilor era o mare fierbere. Se afișase de greva elevilor și directorul convocase pentru prima recreație un consiliu extraordinar. Cum sună, profesorii care avuseseră ore se grăbiră să coboare în cancelarie. Directorul expuse în puține vorbe cele întîmplate.

— Domnilor, ne aflăm în fața unui act de o gravitate excepțională. O clasă întreagă instigată de cîțiva agitatori, a organizat o grevă. Auziți, domnilor, o grevă în liceul nostru! Și toate aceștea, pentru ce? Pentru că au fost pedepsiți niște ticăloși care au călcat disciplina și au fost obraznici cu distinsul nostru coleg Tonescu!

— Dacă îmi permiteți, domnule director, spuse timid Iorgu Boian, mi se pare că domnul Tonescu i-a pedepsit pe bursieri pentru că nu și-au cumpărat blocuri noi. Cred că e greu pentru unii elevi mai săraci să-și cumpere mereu alte caiete și blocuri. Îmi aduc aminte că și eu cînd eram bursier...

— Se vede, tinere, că mai ai nevoie de experiență, îl întrerupse enervat directorul. Noi cunoaștem ce se ascunde sub acest sentimentalism al dumitale: slăbiciune—și cu slăbiciune nu vom putea ține în frîu elementele anarhice. Dacă n-au parale, n-au decît să nu învețe. Liceul nu-i pentru orice coate-goale, pentru orice nemîncat.

— Dar printre ei sînt elemente foarte bune. Bică Gheorghe e un băiat talentat și cu o sensibilitate deosebită.

— Destul, domnule Boian. Nu avem nevoie de avocați pentru o cauză clară. Ne aflăm în fața unei greve, este în joc prestigiul liceului. Mă înfior cînd mă gîndesc la cele ce va spune domnul ministru cînd va afla. Eu vă cer să propuneți măsuri urgente și drastice.

— Dragă Mitiță, spuse bătrînul profesor de istorie, Enache Popescu, fii și tu mai calm, nu te aprinde, la, niște copii, nu trebuie să-i luăm în serios. Lăsați-mă pe mine să mă duc să stau de vorbă cu ei. Poate descoperim pe vinovați și nu-i pedepsim decît pe aceștia

Directorului îi surîdea soluția. Și lui îi venea greu să pedepsească o clasă întreagă. Aceasta ar fi produs o vîlvă extraordinară, care nu i-ar fi convenit de loc.

— Bine, domnilor, amînăm consiliul pentru după amiază și delegăm pe domnul Enache Popescu să stea de vorbă cu elevii și să-i descopere pe vinovați.

Profesorul Enache Popescu ieși în curtea internatului, dar cînd văzu liniștea cu care băieții ascultau explicațiile lui Bică șoval o clipă. Apoi, cu pași rari, se apropie de grupul de elevi. Cînd îl văzură, băieții se ridicară în picioare. Pantelea îi ieși în întîmpinare și căută să-i explice:

— Vedeți, domnule profesor, noi n-am plecat din școală, ne continuăm orele în curte. Dar nu putem intra în clasă pînă cînd pedeapsa nedreaptă dată bursierilor nu va fi ridicată.

— Pedeapsă nedreaptă? întrebă Enache Popescu. Voi v-ați găsit să apreciați dacă măsurile luate de direcție sînt drepte sau nedrepte?

— Gîndiți-vă și dumneavoastră, domnule profesor, spuse Mihai cu îndrăzneală. Ne cunoașteți bine, știți ce fel de elevi sînt Bică, Ionescu Vasile și ceilalți pedepsiți. C e-deți că e drept să li se ia bursa pentru că n-au avut bani să-și cumpere blocuri noi?

Enache Popescu se simți încurcat de claritatea problemei. Deși în sinea lui le dădea dreptate, era înverșunat împotriva băieților, din cauza îndrăznelii cu care ei căutau să-și cîștige drepturile.

— Măi băieți, începu el cu vorba domoală. Voi știți cît de înțelegător sînt eu. Dar greva nu o pot admite. Iată ce vă propun: intrați imediat în clasă și consiliul va căuta să fie mai indulgent, să mai ușureze pedeapsa.

— Întîi să se ridice pedeapsa și apoi vom intra în clasă, răspunse Ilie Surcel.

— Nimeni nu vrea să intre în clasă? întreba profesorul privind pe rînd la elevii adunați în jurul lui.

Băieții se fereau de privirea profesorului, plecînd capetele frămîntați de neliniște, de teamă. Cu coada ochiului urmăreau să vadă dacă vreunul dintre ei va porni să intre în clasă, dar nimeni nu se mișcă. Ovid Niculescu se uită fix în ochii profesorului și căuta să-i facă să înțeleagă că are să-i spună ceva, dar nici el nu îndrăzni să se desprindă de grup

Tăcerea dură doar de cîteva clipe, dar elevilor li se părea un veac. Sunetul strident al clopotului care anunță sfîrșitul orelor de școală fu primit de ei cu un oftat de ușurare. Își strînseră lucrurile, salutară pe profesor și, în grupuri mici, tăcuți, ieșiră din curtea școlii.

Ovid Niculescu se strecură pe după stivele de lemne, așteptă ca ceilalți colegi să se depărteze și apoi, cu pași repezi, se duse după Enache Popescu.

A doua zi de dimineață, elevii clasei a VI-a „B" se adunară în curte. Nu lipsea nimeni, nici unul nu întîrziase. Băieții se așezaseră pe bucăți de lemn și Ionescu Vasile se pregătea să înceapă explicațiile la matematică. Tocmai atunci pedagogul se apropie de ei și îi anunță:

— Domnilor elevi, consiliul școlii a hotărît să suspende pedeapsa aplicată ieri elevilor bursieri...

Vestea fu primită cu bucurie. Un „ura" puternic răsună în curtea liceului. Bică fu luat pe brațe de băieți, și, cu el în frunte, intrară în clasă. Prima oră de curs se desfășură într-o liniște deplină; băieții ascultau explicațiile profesorului cu atenție și numai privirile lor luminoase arătau cîtă bucurie le stăpînea sufletele.

Cînd clopotul sună pentru începerea celei de a doua ore de curs, elevii își ocupară locurile în liniște, așteptînd intrarea profesorului de romînă. Dar întîrzierea acestuia începea să-i neliniștească. Deodată ușa se deschise și în clasă intră directorul liceului, urmat de toți profesorii clasei, dintre care lipsea numai Iorgu Boian. Băieții se ridicară și rămaseră în picioare. Fețele lor, albe ca varul, trădau o emoție puternică.

— Domnilor, începu solemn directorul. Vă vom anunța hotărîrea consiliului profesorilor, luată aseară, după ce a discutat abaterea de la disciplina școlară pe care ați comis-o. Consiliul consideră că fapta dumneavoastră este de o gravitate excepțională, dar își dă seama că majoritatea elevilor buni din clasă a fost înșelată de acțiunea diversionistă a cîtorva elemente anarhice și periculoase. Datorită unei întîmplări fericite, noi am putut afla numele acestor elevi, pe care îi considerăm singurii vinovați de cele întîmplate. Ca urmare a discuțiilor noastre, Consiliul a hotărît eliminarea din toate liceele statului a următorilor elevi: Bică Gheorghe, Mihai Zamfir, Ionescu Vasile și Ilie Surcel. Îndepărtarea lor din școala noastră și din alte școli va feri pe elevii cei mai buni de periculoasa lor influență.

Cuvintele directorului fură ascultate într-o tăcere grea de către întreaga clasă. Privirile celor mai mulți elevi se întoarseră spre colțul unde ședea Ovid Niculescu care, neîndrăznind să le înfrunte, stătea cu capul plecat. Cei eliminați își luară în tăcere ghiozdanele și ieșiră de la locul lor.

În clipa aceea, Gică Pantelea, fără să-și mai poată stăpîni revolta, izbucni:

— Domnule director, vinovați sîntem cu toții, nu se poate ca numai cîțiva elevi să primească pedeapsa pentru ceea ce toți, de bună voie, am socotit că e drept să facem. Pedepsiți-ne pe toți.

— Hotărîrea Consiliului este categorică și definitivă. Dacă nu vă astîmpărați, vă așteaptă și pe ceilalți aceeași pedeapsă.

Elevii nu mai îndrăznir să spună nimic. Ionescu Vasile privi în bănci și, văzînd că nu mai încearcă nimeni să le ia apărarea, spuse scurt: — Hai, băieți, să mergem! Trecînd cu capul sus prin fața profesorilor, cei patru elevi ieșiră din clasă.

Multă vreme au mers pe străzi fără nici o țintă. Le era inima grea. Se gîndeau la cele ce vor spune cei de acasă, la ce vor face de-acum înainte.

Bică, privind la fețele lor posomorîte, spuse cu timiditate: — Vedeți, măi băieți, din cauza mea s-a întîmplat totul.

Vasile începu să rîdă și, bătîndu-l pe umăr, îi răspunse: — Nu, poate, nu din vina ta și nici din vina noastră, ci dintr-o vină mult mai adîncă. Veniți diseară pe la mine și o să mai stăm de vorbă.

Se despărțiră. Bică plecă cu Vasile. În sufletele lor, soarele vesel de primăvară risipea încet, încet, amărăciunea.

...În aceeași seară, adunați în jurul mesei, la lumina scăzută a lămpii de petrol, băieții ascultau cu atenție un manifest adus de prietenul lui Vasile. Din frazele clare și convingătoare ei începeau să-și dea seama că, în lupta pe care au pornit-o, nu ei, ci alții vor ieși învinși.

Cărți noi pentru copii și tineret

ION CREANGĂ: Ursul păcălit de vulpe (ilustrații de D. Ghinokastra). Ed. Tineretului, 15 pag. 3 lei.

MIHAI EMINESCU: Somnoroase păsărele (ilustrații de Ligia Macovei). Ed. Tineretului, 8 pag.

VICTOR EFTIMIU: Basme. Ed. Tineretului, 112 pag., 3 lei.

F. ADERCA: În valea marelui fluviu. Ed. Tineretului (colecția „Cutezătorii"). 216 pag. 3,65 lei.

GICA IUTEȘ: Prastia năzdrăvană. Ed. Tineretului. 80 pag., 4,50 lei.

DOMNIȚA MOLDOVEANU: Fîntîna Florilei. Ed. Tineretului, 80 pag. 1,20 lei.

Viața de partid în instituțiile de învățământ

În fruntea luptei pentru noi succese

În întîmpinarea celui de al II-lea Congres al P.M.R. comuniștii de la Universitatea „C. I. Parhon" din Capitală luptă cu însuflețire pentru mobilizarea tuturor forțelor în munca de pregătire științifică a tineretului, de ridicare a nivelului lui ideologic și politic. Organizațiile de bază P.M.R. din Universitate și-au îmbunătățit munca, întărind rolul lor de conducător politic. În cadrul adunărilor generale de partid se dezbat probleme strîns legate de activitatea didactico-științifică și educativă, ca: „Pregătirea colocviilor și examenelor". „Analiza activității unor comuniști din cadrul colectivelor de catedre". „Activitatea didactico-științifică a pedagogilor-comuniști". „Activitatea organizației U.T.M." etc. — ceea ce face ca organizațiile de bază să-și exercite mai adînc influența asupra întregii activități a facultăților.

Un accent deosebit pun organizațiile de bază, în această perioadă, pe buna pregătire a sesiunii de colocvii și examene. Comuniștii au propus ca în acest timp toate cadrele didactice să se intereseze îndeaproape de felul cum învață studenții, de viața lor personală, să participe cu regularitate la adunările organizației U.T.M., la reuniunile tovărășești ale studenților.

La propunerea organizației de partid, în adunările generale ale organizațiilor de bază U.T.M. s-au analizat munca studenților pentru însușirea cunoștințelor, calitatea studiului individual, metodele de studiu folosite de studenții fruntași. Cu acest prilej s-a constatat că în ultima vreme numărul studenților harnici și conștiincioși este în continuă creștere. Numeroase grupe de studenți, cum sînt grupa „C" de la secția de limba română, anul IV, Facultatea de filologie, grupa nr. 333 de la Facultatea de istorie, grupa nr. 902 de la Facultatea de chimie și altele, pe lîngă faptul că sînt grupe fruntașe la învățătură au devenit colective unite, care exercită o influență pozitivă asupra masei de studenți din întreaga universitate.

Un rol important în ridicarea nivelului de pregătire a studenților îl are munca politică desfășurată de agitatori — pedagogi și studenți. Birourile organizațiilor de bază și-au intensificat munca de instruire a agitatorilor, de informare a lor asupra problemelor de politică internă și internațională. Sub lozinca „Să ne îmbunătățim munca în cinstea Congresului", agitatorii de la Facultatea de filozofie, de pildă, desfășoară o intensă activitate în rîndurile studenților pentru îmbunătățirea frecvenței, a disciplinei, pentru buna pregătire a colocviilor și examenelor.

Organizațiile de bază desfășoară o largă și susținută activitate pentru ca toți studenții să cunoască hotărîrile partidului și guvernului, să cunoască și să înțeleagă sensul evenimentelor interne și internaționale. În acest scop s-au organizat, cu ajutorul celor mai bine pregătite cadre didactice, expuneri periodice și informări. Organizațiile de bază din majoritatea facultăților au organizat întîlniri ale studenților cu luptători comuniști din ilegalitate. Sute de studenți au vizitat Muzeul V. I. Lenin — I. V. Stalin și Muzeul de istorie a partidului. Peste 300 de studenți fruntași au vizitat Muzeul Doftana. Cercul de literatură română și cel de teoria literaturii pregătesc adunări deschise în care se vor expune referatele: „Chipuri de comuniști în literatura noastră" și „Rolul partidului în dezvoltarea literaturii".

În același timp, organizațiile de partid se preocupă îndeaproape de întărirea muncii lor în rîndurile cadrelor didactice. Organizațiile de bază P.M.R. sprijină personalul didactic în vederea ridicării calificării sale profesionale și urmăresc felul în care se pregătesc comuniștii pentru obținerea titlului de candidat sau doctor în științe. La Facultatea de filozofie, de pildă, acad. prof. Atanase Joja pregătește un referat cu privire la examenele de aspirantură, referat ce se va dezbate în adunarea generală din luna decembrie a organizației de bază.

O mare atenție acordă organizațiile de partid ridicării nivelului politic și ideologic al cadrelor didactice. Cei mai mulți lectori, conferențiari sau profesori sînt încadrați într-o formă corespunzătoare a învățămîntului de partid din Universitate, de pe lîngă cabinetul raional de partid sau de pe lîngă cabinetul orășenesc de partid. Birourile organizațiilor de bază urmăresc studiul cadrelor didactice, felul în care își însușesc învățătura marxist-leninistă și felul cum o aplică în munca lor didactico-științifică și educativă.

Organizația de partid îndrumă activitatea științifică a personalului didactic în vederea apropierii ei de producție, de problemele actuale ale vieții poporului nostru muncitor. Astfel, în cinstea Congresului se pregătește o sesiune științifică la care cele mai valoroase cadre didactice vor prezenta comunicări științifice cu teme actuale și interesante. De pildă, prof. E. Angelescu va prezenta comunicarea „Perspectivele dezvoltării chimiei în viitorul cincinal", prof. L. Tismăneanu comunicarea „Momente din lupta grupărilor comuniste pentru făurirea P.C.R.", acad. Iorgu Iordan comunicarea „Perspectivele dezvoltării lingvisticii" etc.

Organizațiile de bază se preocupă cu cea mai mare grijă de educarea și creșterea nivelului politic al candidaților, de atragerea lor la întreaga activitate a organizației de partid. Pentru candidați s-au organizat conferințele „Partidul Muncitoresc Român — forța conducătoare în R.P.R.", „Statutul — legea de bază în activitatea partidului" etc.

Comuniștii de la Universitatea „C. I. Parhon" din Capitală sînt hotărîți să muncească cu elan sporit pentru a îmbunătăți munca de partid și a obține, împreună cu întreg colectivul didactic, noi succese în cinstea Congresului.

NICOLAE IONESCU
secretar al comitetului de partid de la Universitatea „C. I. Parhon" din București.

O lecție de literatură germană la școala medie mixtă nr. 2 cu limba de predare germană din Orașul Stalin, în clasa a X-a „B."

O lecție de lucrări practice

Învățătorul Dumitru Dorneanu, directorul școlii elementare din satul Crovna, raionul Craiova, lucrează cu patru clase. El acordă o deosebită atenție activității practice. Întreaga muncă pe care a desfășurat-o cu elevii pe parcela experimentală oglindește acest lucru. În acest an școlar, el și-a pregătit cu multă conștiinciozitate lecțiile de recoltare a plantelor cultivate. Una din aceste lecții a avut ca temă „recoltatul sfeclei și al morcovului". Datorită faptului că se ținea cu toate clasele, lecția prezenta unele greutăți.

Tovarășul Dorneanu și-a organizat lecția cu destulă pricepere. Întrucît recoltatul sfeclei este o lucrare mai ușoară, a antrenat în această activitate elevii claselor I—II. Recoltatul morcovilor a fost lăsat pentru elevii claselor III—IV, deoarece această lucrare cerea mai multă atenție și putere din partea elevilor.

Folosind metoda conversației, învățătorul a recapitulat cu elevii toate lucrările pe care le-au executat pe parcela școlii în legătură cu cultura sfeclei și a morcovului — de la pregătirea solului și semănat pînă la ultima lucrare de îngrijire. După aceasta, le-a împărțit uneltele pregătite din vreme: hîrlețe, săpăligi. Elevii au trecut apoi în fața tarlalelor de pe care urma să se facă recoltarea. Învățătorul s-a ocupat mai întîi de elevii claselor I-a și a II-a. Le-a arătat în mod practic cum trebuie să recolteze fiecare sfeclă. Pentru ca elevii să nu participe în mod mecanic la această lucrare, învățătorul le-a pus o serie de întrebări, care aveau rostul să-i ajute să înțeleagă sensul fiecărei operații în parte. I-a întrebat, de pildă, de ce trebuie să fie bine dezvelită sfecla înainte de a o smulge?; de ce este necesar ca toate frunzele sfeclei să fie prinse în mîini și după aceea să tragem de ele?; de ce trebuie să folosim ambele mîini? În continuare, învățătorul a pus doi elevi să execute lucrarea, pentru a-și da seama dacă au înțeles cum trebuie să lucreze. După aceasta, elevii au fost repartizați pe întreaga tarla și munca a început.

Cu aceeași grijă au fost îndrumați elevii claselor a III-a și a IV-a pentru recoltatul morcovului. Învățătorul le-a arătat că această lucrare cere multă grijă. Elevii au privit atenți felul cum folosea învățătorul săpăliga și cum smulgea morcovul. Ei au dat răspunsuri bune la întrebările puse de învățător: Ce parte din lungimea morcovului trebuie dezgolită înainte de a smulge morcovul?; de ce trebuie să prindem partea de deasupra a morcovului odată cu frunzele și apoi să smulgem morcovul? Citiva elevi au fost puși să arate în mod concret cum trebuie făcută recoltarea.

Învățătorul a supraveghiat și a îndrumat tot timpul munca elevilor. Cei care se pripeau în lucrări și aplicau în mod greșit indicațiile date erau ajutați direct de către învățător, care le explica cu multă răbdare de ce trebuie procedat așa și nu altfel.

Pentru a le forma elevilor deprinderi de ordine și bună gospodărire, învățătorul le-a arătat cum trebuie să curețe recolta de pămînt și să o strîngă în grămezi la capătul tarlalelor. Uneltele au fost de asemenea curățate și duse în magazia școlii.

Elevii priveau cu mîndrie recolta de sfeclă și morcov obținută. Învățătorul i-a anunțat că în ziua următoare o vor valorifica.

Această ultimă parte a lecției nu a avut totuși continutul educativ pe care putea să-l aibă. Era necesar ca, pe baza recoltei deosebit de frumoase ce s-a realizat, să se scoată în evidență că ea este rezultatul metodelor bune folosite în cultura sfeclei și a morcovului. De asemenea, trebuia să se facă comparație între recolta obținută pe parcela școlară și cea din gospodăriile părinților elevilor, să se discute metodele folosite. De asemenea, exemplarele mari și frumoase — și erau multe din acestea — trebuiau cîntărite, pentru ca elevii să-și dea mai bine seama de calitatea muncii lor.

În școala elementară din Crovna, datorită importanței ce se acordă activității practice, s-au obținut rezultate bune și în altoirea roșiilor pe cartofi, în cultivarea porumbului în cuiburi dispuse în pătrat, în cultivarea căpșunilor, a smeurei etc. Elevii acestei școli și-au însușit o serie de cunoștințe, și-au format deprinderi practice de care vor avea absolută nevoie în activitatea pe care vor desfășura-o mai tîrziu. Folosind în mai mare măsură rezultatele practice obținute, tovarășul Dorneanu va putea să dezvolte dragostea elevilor săi pentru agricultură, dorința lor de a contribui la obținerea unor recolte frumoase și bogate.

PARASCHIVA NĂSTASE

Colectivul școlar — parte integrantă a vieții sociale

DISCUȚII

Mi-ar fi greu să precizez dacă intervin tîrziu sau la timp în cadrul discuției. Tîrziu, dacă ținem seama de faptul că era de datoria noastră, a celor ce muncim în cadrul catedrelor de pedagogie din învățămîntul superior, să ne spunem din vreme cuvîntul; la timp, dacă ținem seama de stadiul puțin avansat al discuțiilor. Au trecut peste trei luni de cînd au început acestea și, după părerea mea, cu excepția a trei intervenții (respectiv ale tovarășilor C. Bender, B. Grigoriu și R. Mihalevici) materialele publicate se rezumă la înfățișarea unor aspecte fragmentare, care nu se ridică la generalizări.

Nu voi intra în amănuntele articolului tovarășei R. Mihalevici care, criticînd în mod just unele afirmații făcute de tov. C. Bender, încearcă să precizeze și aspectele teoretice ale problemei. Ceea ce socotesc că trebuie reținut din acest articol este bine justificatul apel — „să acordăm mai multă importanță problemelor teoretice cu privire la educația în colectiv".

În marea lor majoritate, participanții la discuție s-au mulțumit să demonstreze munca lor cinstită, plină de bunăvoință, dar limitată la aspectele izolate ale unei clase sau ale unei școli (ca de pildă în a doua intervenție a tovarășului O. Safran — „Să alegem cu grijă activul"). Aceasta a făcut ca problema colectivului să fie tratată ca o problemă izolată, limitată și nu ca o problemă care face parte integrantă din opera de construcție a socialismului.

Se pare că tovarășii sînt prinși de probleme acute (absențe, acte de indisciplină mai mult sau mai puțin grave etc.); de aici și dorința lor de a găsi în colectiv leacul imediat al tuturor acestor rele. Este surprinzător însă că aproape în toate articolele apărute există o sfială în a vorbi de perspectiva socialistă a colectivului, de profilul moral socialist al personalității educate în și prin colectiv. Există o sfială în a pune problema integrării colectivului școlar în perspectiva socialistă a dezvoltării patriei noastre, problema mișcării colectivului pe liniile de perspectivă ale vieții noastre. Am avut uneori impresia, citind intervențiile la discuție, că se consideră colectivul ca o organizație în care noua personalitate se dezvoltă în mod mecanic, izolat de viața societății noastre, că sarcinile și țelurile colectivelor de elevi din unele școli nu sînt legate de perspectiva sarcinilor și telurilor pe care le urmărește întregul nostru popor muncitor. De aci rezultă cel puțin două aspecte negative.

Primul: nu s-a pus problema personalității și a dezvoltării ei prin colectiv. Dialectica extrem de fină a raporturilor dintre individ și colectiv, educarea primului prin cel de al doilea, transformarea individului dintr-un obiect al educației într-un purtător al educației; toate aceste probleme — deosebit de interesante și care constituie, în ultimă analiză, esența problemei colectivului — nu au apărut nicăieri în discuție.

Personalitatea exprimă esența relațiilor sociale. În ea se concentrează — pe planul conștiinței — particularitățile specifice ale unui sistem social dat. Personalitatea comunistă, a cărei educare constituie sensul activității noastre este, prin urmare, obiectiv determinată. Colectivul, ca mijloc de formare, de educare a acestei personalități este și el obiectiv determinat. Relațiile colectiviste nu pot să apară și nu apar decît în cadrul relațiilor socialiste de producție. Dar evidența acestor factori obiectivi nu neagă, ci, dimpotrivă, afirmă necesitatea factorilor subiectivi. Noi nu negăm, dimpotrivă, afirmăm drepturile personalității, ale dezvoltării sale libere pînă la limitele cuprinse cu interesele colectivului. Un factor subiectiv este și pedagogul, educatorul, care intervine și conduce procesul formării personalității comuniste a tinerei generații prin colectiv.

Care sînt necesitățile societății noastre? Care sînt sarcinile ce trebuie îndeplinite pentru mersul ei înainte? Cum decurg din aceste sarcini liniile de perspectivă ale colectivelor școlare din patria noastră și cum se reflectă ele în personalitatea elevului? Cum se realizează unitatea dintre factorii obiectivi și cei subiectivi în formarea și închegarea colectivului de elevi? Răspunsul la aceste întrebări constituie esența perspectivei socialiste, a caracterului politic al colectivului. Socotesc că precizarea lor trebuia să constituie miezul discuției. Se poate ca o parte din vină s-o poarte însăși redacția „Gazetei Învățămîntului", care s-a angajat într-o discuție extrem de importantă fără a dispune în prealabil de un material suficient de bogat, care să-i permită chiar de la început o precizare a direcției discuțiilor prin enunțarea unor teze care să constituie un punct de plecare. Evident, aceste teze n-aveau nimic obligatoriu pentru participanții la discuție, dar punînd probleme, ar fi dat poate un caracter mai organizat întregii discuții. Socotesc că, așa cum se desprinde din materialele publicate pînă acum, problema colectivului este sustrasă vieții sociale active, pluteșe în aer sau se îneacă în mărunțișul unor chestiuni organizatorice, nefiind situată în cadrul relațiilor reale socialiste ale vieții noastre.

De aci și al doilea aspect negativ: unilateralitatea cu care este privită problema. Mă gîndesc, de pildă, la faptul că s-a spus prea puțin despre acțiunea unitară a școlii, a organizațiilor comuniste de tineret din școală și a familiei, fiecare din acestea fiind purtătoare ale unei mari experiențe educative. Perspectiva politică a colectivului de elevi nu se poate dezvolta unilateral, numai prin acțiunea pedagogului. Ea trebuie să rezulte și din conștiința elevilor, conștiință formată pe baza propriei lor experiențe de viață. Din acest punct de vedere, rolul hotărîtor îl au organizațiile U.T.M. și de pionieri. Să luăm un exemplu: formarea opiniei colectivului. Nu vom putea crea niciodată o opinie a colectivului fără să avem sprijinul organizației comuniste de tineret, purtătoarea cea mai activă, în rîndurile elevilor, a valorilor morale comuniste și care îi face să trăiască aceste valori cu intensitatea dată de disciplina interioară a organizației. Dacă vorbim de un activ, de un nucleu care transmite influența educativă în masa elevilor, acest nucleu nu poate fi format decît din activul organizației de pionieri sau U.T.M. Din acest punct de vedere, consider că în intervenția la discuție a tov I. Berca („Rolul adunării generale a elevilor în închegarea colectivului") problema este privită unilateral: organizația de pionieri are aci un rol subordonat, de curier și informator al cadrelor didactice, care reușesc singure, numai prin străduința lor, să creeze o opinie a colectivului cu ajutorul adunărilor generale ale elevilor. O asemenea subestimare a organizației comuniste de tineret dovedește cel puțin un mod unilateral de a privi problema. Ca urmare a izolării colectivului de cerințele societății noastre, el apare izolat, ca o creație artificială, de seră, expresie a voinței unui educator (sau a mai multora) care, cum am spus mai sus, caută în colectiv un panaceu pentru izbăvirea clasei de păcatele absențelor, de indisciplină, dar nu vede în colectiv calea de formare a unei personalități comuniste.

Socotesc că lăsarea în umbră a perspectivei politice în educarea colectivului este lipsa cea mai de seamă ce se desprinde pînă acum din toată discuția (și mă refer mai cu seamă la acele materiale în care este descrisă experiența din școală). Tovarășii se întrec în citarea lui A. S. Makarenko. Se vorbește de activ, de opinie, de colectiv primar sau de bază, dar se trece ușor peste esența învățăturii acestui mare pedagog revoluționar: elementul ideologic și politic, perspectiva socialistă a concepției sale despre colectiv. Numai astfel se explică de ce tovarășul Bunescu, de pildă, consideră că a realizat un colectiv fiindcă a fixat un țel: o excursie (în materialul „Țelul comun, mijloc de închegare a colectivului de elevi"). Aceasta este o scădere considerabilă a concepției despre colectiv.

Evident, noi nu confundăm etapele dezvoltării colectivului, momentele mișcării sale, cu perspectiva lui finală. Dar dacă de la început această perspectivă nu există, dacă de la început colectivul pedagogic nu se mișcă pe liniile acestei perspective, rezultatul final la care trebuie să ducă orice moment al mișcării colectivului nu va fi atins.

Conștiința scopului socialist, identificarea în orice moment cu scopul societății socialiste constituie factorul hotărîtor, fără de care munca noastră riscă să lunece pe tăgașul în care educația în colectiv devine o metodă ca oricare alta și nu cel mai de seamă mijloc de formare a conștiinței socialiste a tinerei generații.

În strînsă legătură cu cele de mai sus se pune problema educației prin muncă a elevilor. Nici un colectiv nu se poate organiza, nu poate trăi dacă este lipsit de bucuria muncii productive. Și socot că, pentru fiecare elev, această muncă productivă trebuie s-o constituie în primul rînd învățătura. De aceea, cred că învățătura trebuie privită nu numai din punctul de vedere al formării intelectuale a copiilor, al pregătirii viitorului cetățean, ci și ca o formă de manifestare cetățenească prezentă a copilului, oarecum ca o problemă de producție. Colectivul trebuie organizat prin conștiința muncii și în funcție de sarcinile concrete ale acestei munci. Numai astfel membrii colectivului vor trăi o viață de cetățeni și nu de obiecte ale educației. Dacă ne vom însuși elementul viu din învățătura lui Makarenko și nu ne vom opri asupra unor probleme indiscutabil importante, dar care totuși țin de ceea ce poate căpăta forme diferite în viață, cum sînt problemele de organizare, atunci problema muncii ca factor obiectiv determinant al vieții de colectiv va trece, fără îndoială, pe primul plan. Problema muncii, a atitudinii față de muncă, a bucuriei muncii, a muncii ca factor organizator și de închegare a colectivului trebuie să constituie o preocupare principală a noastră, a educatorilor. Avem datoria de a organiza relațiile de contact socialist pe baza sarcinilor concrete de muncă pe care ni le pun în față societatea noastră, statul nostru — în primul rînd munca pentru însușirea cunoștințelor. Atunci și colectivul va avea un țel socialist, dinamica lui va fi obiectiv determinată și nu vom căuta fel de fel de artificii pentru a întreține mișcarea colectivului, exigența sa.

Din intervențiile publicate pînă acum în cadrul discuției se desprinde, după părerea mea, oarecare schematizare a acestei probleme. S-a vorbit mult, de pildă, despre formele de muncă în afara clasei și extrașcolare (editarea gazetei de perete, organizarea excursiilor etc.) Departe de noi gîndul de a nega importanța acestor forme de activitate. Dar oricît am sublinia importanța lor, ele rămîn totuși activități în afara clasei și extrașcolare. Valoarea lor crește numai atunci cînd întăresc principala activitate a elevului: munca în procesul de însușire a cunoștințelor. Principalul este să educăm o nouă etică, o nouă atitudine față de muncă (subliniez, față de învățătură) prin intermediul colectivului, punînd în fața acestuia sarcini concrete, rezultate din cerințele mari și îndreptățite pe care le au partidul și statul față de noi.

Un al treilea aspect al problemei care mi se pare a fi rămas în umbră este cel al colectivului pedagogic. Colectivul educatorilor, efortul lui unit și organizat nu apare în discuție. Este necesar să ne reamintim că una din cerințele esențiale pe care le indică A.S. Makarenko este existența colectivului pedagogic. Unitatea de acțiune a acestuia, unitatea planului de muncă și realizarea sa sub semnul unei severe și riguroase organizări constituie o condiție hotărîtoare în munca de formare și închegare a colectivului de elevi. Și iarăși trebuie să spunem plan de muncă, organizare, unitate de acțiune — dar nu ca manifestări exterioare, ci subordonate unui țel comun al școlii, în stare să creeze din fiecare colectiv primar o celulă organică a colectivului școlar. Se vorbește de instabilitatea relativă a colectivului pedagogic ca una din greutățile închegării colectivului. Există o parte de adevăr în această afirmație. Dar numai o parte. În primul rînd fluctuația cadrelor nu atinge proporția unei răsturnări totale în școală. În fiecare școală rămîne un procent destul de însemnat de cadre care asigură un raport aproximativ just între durata colectivului școlar și a celui pedagogic. Iată, de exemplu, într-un mare număr de școli din Capitală fluctuația cadrelor nu atinge decît cel mult 15-20%. Cu toate acestea, numai în puține din aceste școli există colective de educatori, unitate de acțiune și voință pedagogică. Clasa de alături nu intră în cîmpul de educație al profesorului, dacă el nu este diriginte sau profesor la acea clasă. Desigur că în aceste condiții nu se poate vorbi de un țel comun al școlii, de tradiții ca o expresie interioară a vieții colectivului și nu ca o manifestare exterioară, de imitație.

Noi, cei care nu lucrăm direct în școală, am fi bucuroși dacă în viitoarele intervenții la discuție am auzi și glasul colectivelor pedagogice.

Conf. univ. OTTO SCHECHTER

Notă: Am terminat articolul de față în ziua cînd a apărut intervenția la discuție a tov. D. Bejan — „Despre organizarea colectivului de elevi". Nu mai am posibilitatea de a insista asupra ei. Vreau numai să subliniez faptul că în această intervenție se pune just problema de bază a formării colectivului — integrarea lui în viața socială a poporului — și să-mi exprim aderiunea în ceea ce privește necesitatea de a combate tendința unor tovarăși care recurg, în mod cu totul nejustificat, la diferite forme de organizare a colectivului ce se suprapun organizației de pionieri sau U.T.M.

O. S.

Să folosim în mod just lecțiile de consolidare din abecedar

Conf. univ. Ion Berca

Pentru înarmarea copiilor cu deprinderi de citire și scriere sînt necesare cît mai multe exercitii. Deprinderile se formează în procesul exercitiului. În perioada abecedarului, exercitiile de citire și scriere au loc atît în cadrul lecțiilor de predare a citirii și scrierii, cît și în cadrul temelor date de învățător pentru a fi executate în mod independent în clasă și acasă. Asemenea exercitii sînt citirea coloanelor de cuvinte, a propozițiilor izolate și a textelor închegate și scrierea cuvintelor și a propozițiilor care cuprind litera nouă.

Procesul însușirii unei litere noi nu se încheie odată cu predarea paginii din abecedar care cuprinde această literă. După cum se știe, procesul citirii necesită pentru începător pricoperea de a distinge sunetele în diverse combinații, în silabe directe și inverse, în cuvinte monosilabe și cu mai multe silabe, de a uni sunetele în silabe și silabele în cuvinte.

Sarcina principală a perioadei abecedarului în ceea ce privește citirea constă în formarea cîmpului de citire al copilului — a cîmpului vizual — egal cu o silabă. Dacă este ajutat să-și formeze un astfel de cîmp, copilul va evita literizarea, va ajunge cu usurință la o citire corectă, curentă, va înțelege sensul cuvintelor și propozițiilor, condiție esențială în formarea citirii conștiente. De asemenea, copilul se va putea apropia cu mai multă usurință de citirea expresivă a propozițiilor și textelor, fapt care îi va usura înțelegerea sensului celor citite, va contribui la realizarea unei citiri conștiente.

O contribuție însemnată la înfăptuirea acestor sarcini o aduc paginile din abecedar menite să-i ajute pe elevi în consolidarea cunoștințelor și priceperilor de citire. Noul abecedar este mult superior, din acest punct de vedere, vechilor manuale. Atît ilustrațiile, cît și textele cuprinse în aceste pagini corespund mult mai bine din punct de vedere metodic scopului pentru care au fost lucrate. Ele constituie un mijloc important de exercitare a citirii, cuprinzînd exercitii variate, gradate în mod sistematic, potrivit accesibilității elevilor.

Structura paginilor din abecedar menite să consolideze citirea și scrierea diferă în funcție de treapta la care se găsesc elevii în perioada abecedarului. Primele cuprind numai coloane de cuvinte și propoziții. Treptat, apar texte închegate, diverse exercitii îndreptate spre consolidarea cunoașterii literei noi, precum și a literelor mari de mînă.

Metodica predării lectiilor cuprinse în aceste pagini diferă în funcție de structura lor. Cele mai multe au următoarea structură: a) ilustrația; b) coloane de cuvinte: c) text; d) litera mare de mînă; cuvinte și propoziții scrise cu litera mare de mînă în combinare cu literele învățate anterior. Predarea lectiilor de consolidare a citirii și scrierii ridică în fața învățătorului probleme complexe și variate de metodică.

Rolul ilustrațiilor în procesul însușirii cititului în general și în particular în cadrul lectiilor de consolidare trebuie privit din trei puncte de vedere: a) al influenței educative pe care o exercită asupra elevilor; b) al contribuției pe care o aduc la dezvoltarea vorbirii; c) al măsurii în care usurează înțelegerea sensului anumitor cuvinte scrise incomplect. În lectiile de consolidare cuprinse în noul abecedar există multe ilustrații care pot fi folosite cu succes în scopul educării elevilor în spiritul unor înalte calități morale, ca de pildă al prieteniei și tovărășiei („Eugen și Gelu sînt prieteni buni", pag. 71), al dragostei de muncă („Nicu cară lemne" pag. 45), al respectului față de vîrstnici și al ajutorării bătrînilor („Gheorghe și Anghel iau sacul bătrînei și-l duc cu sania acasă", pag. 79) etc. Intuirea, dirijată de către învățător, a acestor ilustrații contribuie și la dezvoltarea vorbirii elevilor, la îmbogățirea vocabularului lor cu cuvinte noi, precum și la activizarea vocabularului pasiv al elevilor. Totodată, intuirea acestor ilustrații de către elevi constituie un mijloc însemnat de dezvoltare a vorbirii și gîndirii copiilor, oferindu-le posibilitatea de a povesti conținutul lor, de a motiva diversele actiuni înfățișate etc.

Toate acestea pun în fața pedagogilor sarcina de a studia cu atenție ilustrațiile cuprinse în lectiile de consolidare, de a asigura o justă folosire a lor în vederea educării elevilor, a dezvoltării vorbirii și gîndirii lor. Așa cum s-a arătat, ilustrațiile sprijină procesul citirii, sugerînd copiilor sensul unor cuvinte scrise incomplect. Așa, de exemplu, pentru consolidarea sunetului și literei „ă", la pagina 31 se găsesc desene care înfățișează o cană și o mură, iar dedesubt stă scris „o ca...", „o mu...". Ilustrațiile sugerează copiilor silaba care lipsește, ei o înlocuiesc cu usurință, compun din literele alfabetului decupat cuvintele întregi, le citesc. În cazul de față, fiind vorba de un exercitiu care contribuie la consolidarea deprinderii de a pronunța corect un sunet, a priceperii de a analiza cuvintele, de a le despărți în silabe, de a folosi alfabetul decupat în compunerea și citirea cuvintelor pe silabe, procedeul folosirii ilustrațiilor este just.

În practica școlară, însă, ilustrațiile sînt folosite uneori în mod eronat, rolul acestora limitîndu-se la funcția de a sugera sensul cuvintelor și propozițiilor izolate sau al celor din textele închegate. Acest mod de a folosi ilustratiile constituie o frînă în realizarea citirii conștiente. Astfel, unele cadre didactice folosesc alte ilustrații decît cele din abecedar, confectionate în mod special, sub care, în formă de legendă, scriu denumirile obiectelor cînd imaginile reprezintă obiecte izolate, sau ideea care se desprinde din ilustrație, cînd ilustrația reprezintă o întîmplare. Alte cadre didactice folosesc în mod greșit chiar ilustrațiile cuprinse în lectiile de consolidare, cărora, printr-o intuire defectuoasă, le dau funcții sugestive. De exemplu la pag. 37 a noului abecedar, în lectia de consolidare a literelor D și d, ilustrația reprezintă doi copii care se joacă cu un cîine. Dinspre casă vine spre copii o fetită care le aduce o cană cu dude. Pentru a usura procesul citirii textului, unii pedagogi dau în prealabil copiilor și cîinelui numele din text. (Dinu, Voinea, Dulău, Didina). Ba mai mult — și prin aceasta ilustratiei i se dă pe deplin functia de sugerare — intuirea ei se desfășoară astfel încît răspunsurile copiilor să corespundă exact formulărilor din textul închegat: „Cu cine e Dinu?" (Dinu e cu Voinea)

— „Cine e cu ei?" (Dulău e cu ei).

— „Cine vine spre ei?" etc. etc.

O astfel de intuire eronată, ca și citirea cuvintelor și propozițiilor care însoțesc ilustratiile, îndepărtează pe copii de la problema esențială a citirii, anume aceea de a uni sunetele în silabe și silabele în cuvinte. Acest procedeu greșit constituie, de asemenea, o piedică pentru copii în înțelegerea sensului cuvintelor și propozițiilor în procesul citirii. El împinge pe copii la memorarea pe de rost a legendei de sub ilustrații, la memorarea propozițiilor, la o citire din memorie, mecanică, „pe ghicite", proprie metodei globale, metodă nestiințifică.

Ilustratiile trebuie privite ca un **mijloc de stimulare a interesului** elevilor pentru citirea textului. Aceasta este rostul lor în pregătirea elevilor pentru citire. „Stim noi ce aduce în cană fetita?" — „Nu"! — „Vom afla din text"! etc.

Coloanele de cuvinte, o altă parte a structurii lectiilor de consolidare, sînt asezate de obicei sub ilustrații și preced textul. Pregătirea citirii de către elevi a coloanelor de cuvinte și a textului constă în: a) explicarea cuvintelor necunoscute; b) compunerea din literele alfabetului decupat a cuvintelor care prezintă dificultăți din punct de vedere al structurii fonetice și grafice.

Tinînd seama de faptul că în perioada abecedarului pedagogul trebuie să-i ajute pe elevi să-și formeze deprinderea de a citi pe silabe, este necesar ca el să acorde o deosebită atentie compunerii silabelor din alfabetul decupat și alegerii silabelor din tabela de silabe. Între procesul compunerii cuvintelor și al citirii trebuie să existe o perfectă concordantă. Copiii citesc cuvintele așa cum le compun: compun pe silabe, citesc pe silabe.

Uneori, alfabetul decupat se folosește în mod greșit. Copiii compun cuvintele literă cu literă, fapt ce-i împinge spre o citire literizată. Exercițiile de compunere a cuvintelor mai grele din literele alfabetului decupat se îmbină adeseori cu folosirea procedeului transformării cuvintelor. Și în acest caz, unitatea pe baza căreia se produce transformarea cuvintelor trebuie să fie, în general, silaba și nu litera. De exemplu, în obținerea cuvîntului „lulele" prin transformarea cuvîntului „la-le-le" trebuie înlocuită silaba „la" din primul cuvînt cu silaba „lu", înlocuirea literei „a" din prima silabă cu litera „u" constituie un procedeu neiust, deoarece în acest fel învățătorul nu-l ajută pe elev să-și mărească cîmpul de citire. Desigur, este necesar să se scoată în evidență faptul că sensul cuvintelor este diferit datorită structurii grafice diferite a celor două cuvinte. Copiii însă trebuie să seziseze deosebirea între cele două structuri grafice nu comparînd-le literă cu literă, ci pe baza comparării silabelor respective. Toate exercitiile și procedeele folosite în predarea citirii sau în consolidarea ei trebuie să servească scopului de a forma din silabă unitatea optică de citire.

Coloanele de cuvinte și textul din lectiile de consolidare trebuie să fie citite de la început de către elevi. Pentru evitarea memorării mecanice a cuvintelor din coloane și pentru verificarea citirii conștiente, se recomandă folosirea procedeului „citirii pe sărite" („citeste ultima coloană", „coloana a treia", „citeste primele cuvinte din toate coloanele" etc.) și a procedeului citirii selective („citeste cuvintele care arată nume de ființe, nume de lucruri, numele obiectelor care se află în clasa noastră etc."). Totodată este bine să li se ceară copiilor să explice ceea ce au citit. — „Cine ia cana?" (Maria) — „Ce ia Maria?" (cana).

Spre mijlocul perioadei abecedarului, după ce copiii s-au deprins să răspundă la întrebările puse de învățător în legătură cu fiecare propoziție, după ce știu să lege cuvintele pentru a înțelege sensul propozițiilor, lectiile de consolidare trebuie citite pe mici unități didactice, pe mici fragmente relativ logic închegate. Iată, de exemplu, cum poate fi împărtit textul de la pagina 35. Primul fragment va fi alcătuit din primele două propoziții: „Lina e mare. Ea are lalele". Cel de al doilea fragment, din propozițiile: „Nelu e mic. El are un cal. Nelu e călare". Controlul citirii conștiente se îmbină cu activitatea de dezvoltare a exprimării orale a elevilor. După citirea primului fragment se pune întrebarea: „ce se spune" sau „ce-ai citit despre Lina?"; „ce se spune despre Nelu? Răspunsurile copiilor la aceste întrebări constituie un bun exercitiu de dezvoltare a exprimării orale și totodată a gîndirii lor; de asemenea, stiind că vor fi puși să povestească despre ce le ce au citit în fragmentele respective, ei se deprind să urmărească în procesul citirii legătura de sens dintre propoziții. Răspunsurile date de elevi la aceste întrebări constituie și un mijloc de verificare a citirii conștiente. De asemenea, acest procedeu îi pregătește pe elevi pentru citirea textelor din manualul de citire în perioada post-abecedară.

Practica școlară a arătat că în cazul cînd textele din lectiile de consolidare sînt mai mari, este necesară și o citire recapitulativă a întregului text de către un elev mai bun. O astfel de citire leagă într-un tot unitar continutul de idei expus în text și constituie un sprijin pentru povestirea liberă de către elevi a textului citit, cu care trebuie să se încheie studierea textului din lectia de consolidare.

Discriminarea rasială în școlile din țările capitaliste (II)

În teritoriile africane de sub dominația britanică, discriminarea în învățămînt este încă mai evidentă decît aceea din teritoriile de sub dominația franceză. În toate teritoriile Africii aflate sub control britanic sînt școli separate pentru copiii europeni și pentru copiii africani. În toate aceste teritorii învățămîntul este obligatoriu pentru copiii europeni, dar în majoritatea lor nu este obligatoriu pentru copiii africani. În Kenia, de pildă, în anul 1950, pentru o populație africană de 144 de ori mai mare decît populația europeană suma prevăzută în buget pentru educația africanilor era numai cu 25% mai mare decît cea destinată educației europenilor.

Guvernul Uniunii Sud-Africane este cunoscut pentru politica sa aplicată astăzi într-un mod deosebit de sălbatec în domeniul educației. În 1953 a fost votată legea asupra educației pentru populația bantu, prin care se stabilește că educația pentru indigeni va fi administrată și controlată de guvernul Uniunii. Se pretinde că scopul acestei legi este de a elimina lipsa de coordonare a învățămîntului pentru populația bantu. Totuși, legea însărcinează cu controlul acestui învățămînt nu Ministerul Educației, Artei și Științelor, ci Ministerul Afacerilor Indigene. Conform acestei legi, nici o școală particulară nu va putea continua să funcționeze, cum este cazul actualmente, fără aprobarea guvernului. În prezent, învățămîntul pentru africani este absolut insuficient, dar se pare că datorită acestei legi condițiile de învățătură se vor înrăutăți și mai mult. De exemplu, raportul comisiei care a pregătit legea declară că „experiența arată că în unele regiuni ale Africii... există tendința de a se aloca pentru învățămînt un procentaj exagerat din buget".

Dacă se ține seama că în majoritatea covîrșitoare a teritoriilor africane învățămîntul nu este obligatoriu pentru africani (cu excepția uneia sau două regiuni urbane) și de faptul că în toate aceste teritorii procentul analfabetismului atinge 80%, este evident că scopul acestei legi este de a menține pe africani într-o poziție inferioară și de a restrînge dezvoltarea învățămîntului. Acest fapt iese și mai bine în evidență dacă se examinează chestiunea conținutului învățămîntului pentru populația bantu. Pe cît posibil, învățămîntul pentru această populație trebuie să se facă în limba maternă. Trebuie să subliniem însă că, în situația actuală, aceasta nu este o măsură progresistă. Învățămîntul predat într-un dialect menține poziția inferioară a africanilor, lipsindu-i de posibilitatea de a comunica între ei, ca și de posibilitatea de a avea acces la cea mai mare parte a publicațiilor existente, căci publicațiile în dialecte locale sînt extrem de puține. Raportul comisiei pe care l-am citat mai sus declară: „Trebuie să învățăm pe copiii din rîndurile populației bantu limba engleză și limba burilor numai atît cît să le permită să-și găsească drumul într-o comunitate europeană, să urmeze instrucțiunile scrise sau orale și să poarte cu europenii o discuție simplă asupra muncii lor sau asupra altor subiecte de interes comun".

Comisia nu prevede mijloacele prin care se va putea realiza învățămîntul în dialect în regiunile urbane unde se găsesc africani vorbind diferite dialecte. Legea se bazează pe ipoteza că populația bantu este concentrată în primul rînd în „rezervații". Aceasta este în contradicție complectă cu situația reală. Vechea existență tribală a „rezervațiilor" este pe cale de dispariție, populația din aceste regiuni scade, în schimb crește concentrarea la orașe, unde are loc, de 15 ani, o mare dezvoltare industrială. Pe lîngă aceasta, legea nu prevede nimic pentru educarea numeroșilor africani întrebuințați ca muncitori agricoli în ferme aparținînd europenilor.

În ceea ce privește conținutul învățămîntului, comisia citată „recomandă ca, în timpul primilor 4 ani de școală scopul muncii manuale să fie acela de a obișnui pe copii cu o astfel de muncă". Învățămîntul universitar nu este prevăzut în lege. Ținînd seama de felul cum este organizat învățămîntul pentru copiii din rîndul populației bantu, foarte puțini africani vor putea ajunge în universități.

Legea prevede că programa școlară a oricărei școli guvernamentale pentru populația bantu trebuie să fie lixată de către ministru, ca și numirea, avansarea, mutarea sau scoaterea din funcție a învățătorilor. Aceasta este o violare a obiceiurilor existente în ceea ce privește condițiile de muncă ale învățătorilor și le suprimă orice securitate a funcției.

În trecut cele mai bune condiții de învățămînt pentru africani erau asigurate în școlile misionarilor, care primeau subvenții de la guvern. Acum, dacă vor să obțină în continuare subvențiile, aceste școli vor trebui să adopte programa fixată de lege pentru educația copiilor din rîndurile populației bantu. Cu toate acestea toate școlile misionarilor din Africa de Sud, cu excepția celor ale bisericii reformate olandeze, au refuzat să aplice această lege și au declarat că, dacă nu pot continua să funcționeze în condițiile actuale, își vor închide porțile.

Au protestat cu putere împotriva acestei legi și părinții elevilor, și învățătorii, ca și unii prelați din Africa de Sud și Marea Britanie. Cu prilejul unei recente conferințe, Congresul Africii de Sud a îndemnat pe părinții africani să nu-și trimită copiii la noile școli ale guvernului, care au început să funcționeze de la 1 aprilie 1955.

Studenții africani au participat la o conferință de masă ținută la Johannesburg în ianuarie 1955, pentru a protesta împotriva legii asupra educației copiilor din rîndurile populației bantu, care a fost calificată de a fi „calculată în mod intenționat pentru a întîrzia dobîndirea de cunoștințe de către studenții africani".

Cum politica guvernului Africii de Sud tinde să aștte diviziunea între grupările rasiale, politica pe care o practică acesta față de minoritatea indiană este la fel de reacționară. Se încearcă prin toate mijloacele de a obliga pe studenții indieni să frecventeze o „școală regională" specială, care a fost deschisă în februarie 1955 la Johannesburg. Părinții indieni refuză să-și trimită copiii la această școală și se organizează pentru a crea o școală particulară pe care copiii lor să o poată urma fără a trebui să se supună restricțiilor impuse de guvern.

În toate țările slab dezvoltate, fie că sînt sau nu colonii, există și un alt fel de discriminare — și anume discriminarea între elevii de la oraș și cei de la sat. În toate țările slab dezvoltate, posibilitățile școlare în orașe sînt superioare celor de la sate, dar în America Latină această diferență este mai mare. În majoritatea țărilor Americii Latine există legi care prevăd școlarizarea obligatorie, dar de fapt multe guverne din America Latină scutesc de frecventarea școlii pe copiii care locuiesc la distanță de școală. Dat fiind că la țară mijloacele de comunicație sînt, în general, foarte rele, un număr foarte mare de copii nu primesc de fapt nici un fel de învățătură.

Iată un alt exemplu. Chili este una dintre țările cele mai dezvoltate din America Latină și procentul analfabetismului (28,2%) este inferior aici procentului mediu al analfabetismului din întreaga Americă Latină. La Santiago de Chili, a cărui populație formează cam a 5-a parte din populația totală a țării, procentul analfabetismului nu este decît 7%. Acest 7% cuprinde, firește pe cei cîțiva emigranți din regiunile rurale, veniți în oraș atunci cînd depășiseră deja vîrsta școlară. Astfel, condițiile de învățămînt existente în orașele Americii Latine se pot compara cu cele care există în Europa, dar condițiile de la sate sînt aceleași ca în țările coloniale.

Ar fi o greșeală să se creadă că în țările Europei occidentale nu există discriminare în învățămînt. Aici discriminarea are la bază deosebirile de avere și de poziție socială a părinților copilului, și dacă acest lucru nu este prea evident în școlile primare, devine evident în învățămîntul secundar și superior.

În Anglia, conform legii din 1944 asupra învățămîntului, autorităților locale ale învățămîntului le revine sarcina de a da tuturor copiilor posibilitatea să învețe în școli secundare. Astfel, „de drept", situația este satisfăcătoare. Totuși, situația de fapt nu este conformă legii din 1944. Învățămîntul secundar este asigurat în Anglia și în Țara Galilor prin școli publice independente (școli particulare la care se plătesc taxe, a căror frecventare este determinată de averea părinților și care în 1953 aveau numai 61.472 elevi) și de către școlile finanțate din fondurile publice. Din acestea din urmă majoritatea sînt fie colegii moderne, fie licee clasice. Liceele cuprind elevi pînă la 17—18 ani, pe care îi pregătesc pentru universitate. Colegiile moderne (sau colegiile clasice) au un program de 4 ani, destinat acelora dintre elevi care vor să părăsească școala la 15 ani. Printr-un examen se hotărăște către care din aceste școli să fie îndreptat copilul la vîrsta de 11 ani. În principiu, acest examen selecționează pe cei ce sînt capabili de a urma cursurile liceului, însă arbitrariul selecției este relevat prin diferențele mari ce există între numărul de locuri accesibile la licee într-o localitate sau alta; în unele regiuni pot să intre la liceu numai 10—12% dintre copii, în altele pînă la 40%. Astfel, viitorul copiilor englezi este hotărît de un examen trecut la vîrsta de 10 ani și al cărui rezultat depinde mult de factorii geografici, fără nici o legătură cu aptitudinile copilului, dacă acesta nu se numără printre cei puțini ai căror părinți își pot permite să-i trimită la o școală independentă (unde se plătește).

Următoarele cifre, arătînd proporția celor care merg la universități din numărul total al copiilor care și-au terminat studiile secundare (cifre din anul școlar 1952/1953) sînt revelatoare în ceea ce privește avantagiile de care beneficiază copiii ce pot intra într-un liceu. Astfel din 363.660 de elevi care au învățat în colegiile moderne au mers la universitate numai 14, în timp ce din 88.541 de elevi care au terminat liceul clasic au mers la universitate 8.437. (Statistici cu privire la învățămînt. 1953, Londra. M.S.O.)

Inegalitatea în învățămînt în Franța rămîne una dintre caracteristicile dominante ale școlii franceze și ea este dovedită de statisticile oficiale.

Originea socială a studenților este următoarea: muncitori 2%; meșteșugari 4%; funcționari 12%; proprietari sau persoane cu venituri independente 12%; industriași 17%; liberi profesioniști 18%; funcții superioare 25%; nedeterminați 10%.

Aceste cîteva exemple din Marea Britanie și Franța arată că, chiar în țările cu o dezvoltare economică ridicată, unde formele cele mai brutale ale discriminării au dispărut, posibilitățile de a învăța nu sînt aceleași pentru toate păturile populației.

Discriminarea bazată pe avere se practică și în țările coloniale, dar în aceste țări ea este mascată de discriminarea rasială, care este mult mai răspîndită.

Organizarea și desfășurarea consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice

Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 117.715/1955

I. Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice din școlile elementare, de 7 ani, medii și din școlile pedagogice, ale cadrelor didactice care predau obiectele de cultură generală la școlile medii tehnice și profesionale, ale cadrelor didactice din școlile speciale (de orbi și ajutătoare), din școlile pentru tineretul muncitoresc și sătesc, precum și ale cadrelor didactice care lucrează la cursurile de alfabetizare, la casele de copii și la casele de pionieri, se vor ține în zilele de 5 și 6 ianuarie 1956.

Profesorii școlilor pedagogice și cei care predau obiecte de cultura generală la școlile medii tehnice și profesionale vor participa la consfătuiri numai în orele lor libere, cursurile acestor școli desfășurîndu-se în mod normal.

Activitatea consfătuirilor raionale se va desfășura în ședințe plenare, la care vor participa toate cadrele didactice, și în ședințe pe secții, la care cadrele didactice vor participa pe specialități.

Ședința plenară va avea loc în ziua de 5 ianuarie 1956. Dimineața se va ține referatul cu subiectul **„Întărirea disciplinei în școală și a exigenței cadrelor didactice, condiție esențială pentru ridicarea nivelului învățămîntului de cultură generală"**. Acest referat va fi susținut de șeful secției de învățămînt raionale și va cuprinde următoarele probleme:

1. Disciplina conștientă — rezultat al întregii activități instructiv-educative din școală.

2. Analiza măsurilor luate pentru realizarea disciplinei conștiente și întărirea muncii educative din școală (Ordine ale ministrului Învățămîntului, dispoziții ale secțiilor de învățămînt și ale organelor locale, măsuri luate de școli).

3. Activitatea directorilor de școli, a colectivelor pedagogice și sprijinul acordat de organele sindicale și U.T.M. pentru realizarea sarcinilor trasate prin Ordinul ministrului Învățămîntului nr. 1714/954 cu privire la întărirea disciplinei și îmbunătățirea muncii educative în instituțiile de învățămînt și de educație de la sfaturile populare: a) ridicarea nivelului științific și ideologic al predării și contribuția conținutului lecțiilor la educarea elevilor în spiritul moralei comuniste, insistîndu-se în deosebi asupra formării disciplinei conștiente; b) conținutul și formele activității diriginților și ale activității extrașcolare — factor important în întărirea muncii educative din școli; c) formarea și închegarea colectivelor de elevi și contribuția acestora la realizarea disciplinei elevilor (respectarea regulilor de purtare, a regulamentului de ordine interioară etc.); d) sprijinul acordat de conducerile școlilor și de cadrele didactice organizațiilor U.T.M. și de pionieri pentru realizarea cu succes a sarcinii lor de a contribui la educația comunistă a copiilor și tineretului; e) formele și conținutul muncii colectivului pedagogic cu familia pentru asigurarea unei linii unitare în educația elevilor.

4. Sporirea exigenței cadrelor didactice, condiție importantă pentru îmbunătățirea muncii instructiv-educative din școli: a) creșterea spiritului de răspundere față de calitatea muncii lor, atît în ce privește pregătirea lor profesională, cît și cunoașterea și aplicarea experienței pedagogice înaintate. Exemplul personal al cadrelor didactice — mijloc important în educația tineretului: atitudinea față de muncă, comportarea în școală și în afară de școală, ținuta etc.; b) exigența față de calitatea muncii de zi cu zi a elevilor și față de conduita lor în școală și în afară de școală.

Problemele vor fi dezbătute pe baza unor exemple concrete și tipice din viața școlilor, analizîndu-se în spirit critic și autocritic mijloacele folosite și rezultatele obținute. Se vor arăta cu curaj cauzele care fac să persiste anumite lipsuri în munca instructiv-educativă, propunîndu-se și măsurile cele mai indicate pentru înlăturarea lor.

Referatul va dura cel mult 1 oră și 30 minute și va fi urmat de discuții, care se vor desfășura pînă în seara zilei de 5 ianuarie 1956.

În dimineața zilei de 6 ianuarie vor avea loc ședințele secțiilor pe specialități, începînd de la orele 8. În cadrul fiecărei secții se va susține referatul **„Cum contribuie manualele școlare la ridicarea nivelului învățămîntului"**. Referatul va fi urmat de discuții. În referatele pe secții se vor discuta toate manualele acelei specialități, iar la clasele I—IV se vor analiza manualele pe clase.

Învățătorii care predau la două sau mai multe clase vor participa la una din secțiile pentru clasele I—IV, la liberă alegere.

Referatele pe secții vor dezvolta următoarele probleme:

1. Nivelul științific al manualelor școlare: În ce măsură manualele școlare reușesc să înarmeze pe elevi cu cunoștințe științifice temeinice, care să-i ajute să înțeleagă și să explice fenomenele din natura și societate, să cunoască legile de dezvoltare a naturii și societății și felul cum sînt folosite acestea în diferite domenii de activitate. Contribuția acestor cunoștințe la formarea concepției științifice despre lume a elevilor. Exactitatea științifică a faptelor și exercițiilor prezentate în manuale, a noțiunilor, a legilor, a definițiilor, a teoremelor etc.

2. Oglindirea în manuale a problemelor construirii socialismului în țara noastră și realizarea legăturii dintre cunoștințele teoretice și practică.

3. Volumul de cunoștințe cuprins în manuale. Concordanța dintre programele școlare și manuale. Dozarea materiei pe clase, capitole, teme și lecții.

4. Accesibilitatea manualelor. În ce măsură conținutul științific și volumul manualelor corespund particularităților de vîrstă ale elevilor. Caracterul concret-intuitiv al cunoștințelor în raport cu vîrsta elevilor. Contribuția ilustrațiilor, graficelor, schemelor, desenelor etc. la înțelegerea cunoștințelor cuprinse în manual. Legătura logică între cunoștințe, prezentarea succesivă și gradată a materiei de învățămînt în manualele școlare.

5. Contribuția manualelor la educarea comunistă a elevilor: la educarea patriotismului și a internaționalismului proletar; la educarea dragostei de muncă, a dragostei față de oamenii muncii și față de realizările regimului nostru de democrație populară; la educarea disciplinei conștiente și a spiritului colectiv; la dezvoltarea interesului elevilor pentru știință, tehnică și artă și pentru munca productivă.

6. Limba și stilul manualelor. Măsura în care acestea contribuie la înțelegerea conținutului de idei al manualelor și la dezvoltarea exprimării elevilor.

7. Realizarea tehnică a manualelor. În ce măsură aceasta reușește să ușureze înțelegerea materialului cuprins în manuale și ajută la dezvoltarea interesului elevilor și a dragostei lor față de carte.

Atît în întocmirea referatului, cît și în discuții, problemele indicate vor fi exemplificate pe baza analizei critice a manualelor, a sublinierii părților lor pozitive și în special a lipsurilor existente, făcîndu-se propuneri concrete de îmbunătățire. De asemenea, în referat și în discuții învățătorii și profesorii vor arăta și felul cum au folosit ei manualele în procesul de instruire și de educare a elevilor.

În secțiile de muzică, desen, educație fizică și mîini îndemînatice se va ține referatul: **„Nivelul de cunoștințe și deprinderi al elevilor la obiectul de învățămînt respectiv"**, dezvoltîndu-se următoarele probleme:

1. Cum s-au îndeplinit prevederile programei școlare la obiectul de învățămînt respectiv (muzică, desen, educație fizică). Propuneri de îmbunătățire a programei școlare.

2. Organizarea și desfășurarea lecțiilor în vederea ridicării nivelului de pregătire a elevilor.

3. Cum au contribuit lecțiile și celelalte activități legate de obiectul respectiv la educarea comunistă a elevilor: a) conținutul și caracterul educativ al lecțiilor; b) rolul activității extrașcolare în închegarea colectivului școlii, în formarea tradițiilor școlii, în dezvoltarea sentimentului de mîndrie al elevilor pentru școala lor.

În secția instructorilor superiori de pionieri se va prezenta referatul **„Munca educativă a organizației de pionieri în scopul dezvoltării interesului elevilor pentru învățătură și a dragostei pentru munca productivă"**. Referatul va cuprinde următoarele probleme:

1. Contribuția unităților și a instructorilor de pionieri la mobilizarea pionierilor în vederea îndeplinirii principalei lor îndatoriri — de a fi exemplu la învățătură și disciplină: a) procedee folosite în munca organizației de pionieri pentru stimularea pionierilor fruntași și pentru prevenirea rămînerii în urmă la învățătură; b) mijloacele educative folosite de instructorii de pionieri pentru formarea trăsăturilor de caracter ale elevilor.

2. Formele și conținutul activității unităților de pionieri în scopul dezvoltării curiozității științifice a elevilor și a dragostei lor pentru munca productivă (adunări pionierești, cercuri, serate artistico-literare și științifice, olimpiade, concursuri, excursii, vizite în întreprinderi industriale și agricole, convorbiri cu fruntașii în producție, activitatea în casele de pionieri etc)

Referatele pe secții vor dura cel mult 1 oră, iar discuțiile vor dura pînă în jurul orei 12.

Între orele 12 și 14 se va discuta în continuare planificarea calendaristică la obiectul sau la clasa respectivă (clasele I—IV) pentru următoarele două pătrare.

La discutarea planificării, învățătorii care predau la două sau mai multe clase se vor constitui în secții separate.

În după amiaza zilei de 6 ianuarie se va ține ședința de încheiere a consfătuirilor. Concluziile vor fi trase de șeful secției de învățămînt raionale.

În centrele universitare vor fi invitați să participe la consfătuiri directorii institutelor pedagogice și decanii facultăților care au secții pedagogice. La ședințele pe secții vor fi invitați să ia parte și profesorii de specialitate ai acestor institute și facultăți.

Ședința cu directorii de școli va avea loc în ziua de 7 ianuarie 1956. Se va prezenta referatul **„Directorul școlii, îndrumătorul și conducătorul colectivului pedagogic"**. În referat se va insista în mod deosebit asupra sprijinului pe care directorul școlii și organele sindicale trebuie să-l acorde cadrelor didactice în scopul îmbunătățirii calității predării și ridicării nivelului de cunoștințe al elevilor. Se va da o deosebită importanță muncii educative și sprijinirii muncii organizațiilor U.T.M. și de pionieri din școli.

Tot în ziua de 7 ianuarie 1956 va avea loc o ședință cu instructorii de pionieri, ședință în care se vor ține seminarul și instructajul, în conformitate cu programa elaborată de comitetul raional (orășenesc) U.T.M.

În raioanele care întîmpină greutăți mari în privința cazării și a transportului cadrelor didactice, consfătuirile raionale se vor ține numai cu directorii tuturor școlilor din raion. În asemenea cazuri, consfătuirile vor fi precedate de o analiză adîncă a activității instructiv-educative a școlii, analiză ce se va ține într-o ședință de consiliu pedagogic.

Raioanele în această situație vor fi stabilite pe plan local de șeful secției de învățămînt regionale, împreună cu delegatul Ministerului Învățămîntului.

II. Consfătuirile cadrelor didactice de la școlile speciale de surdo-muți se vor ține tot în zilele de 5 și 6 ianuarie 1956, în două centre pe țară — la București, unde vor participa și școlile din Brăila, Buzău, Focșani, Vaslui, Craiova și Săftica; — și la Cluj, unde vor participa școlile din Șirla, Sibiu și Vicov.

Aceste consfătuiri se vor desfășura numai în ședințe plenare, unde se va prezenta, în prima zi, referatul **„Particularitățile de predare ale limbii române în școlile de surdo-muți"**, iar în ziua a doua referatul **„Tehnica vorbirii și citirea labială"**. Referatele vor fi urmate de discuții.

III. Consfătuirile cadrelor didactice de la grădinițele de copii se vor ține în zilele de 21 și 22 ianuarie 1956. Aceste consfătuiri vor fi organizate pe raioane, iar acolo unde numărul grădinițelor de copii este mai mic de 20, secțiile de învățămînt regionale vor da indicații să se țină consfătuiri interraionale, centrul fixîndu-se de preferință în raionul în care există inspectoare pentru instituțiile preșcolare.

Consfătuirile se vor desfășura în ședințe plenare, iar în orașele mari, unde grădinițele își desfășoară activitatea pe grupe de vîrstă, se vor organiza și ședințe pe secții.

În ședința plenară de deschidere, șeful secției de învățămînt raionale va prezenta referatul **„Activitatea grădinițelor de copii din raion pe anul 1955"**. Referatul va fi întocmit conform Instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului nr. 1678/dec.1954 (pentru partea I.a a referatului).

În ședința plenară sau în ședințele pe secții din 22 ianuarie se va prezenta referatul **„Educarea mișcărilor copiilor de vîrstă preșcolară, sarcină importantă în activitatea grădinițelor de copii"**. Referatul va fi susținut de directoarea unei grădinițe, cu mai multă experiență în muncă, și va dezvolta următoarele probleme:

1. Importanța educării mișcărilor în creșterea și dezvoltarea fizică generală a copiilor preșcolari.

2. Asigurarea condițiilor materiale necesare desfășurării activităților de educație fizică în diferite unități din raion.

3. Mijloacele folosite în grădinițele de copii pentru educarea mișcărilor: a) gimnastica de dimineață — organizarea gimnasticii de dimineață, alegerea exercițiilor, organizarea condițiilor de desfășurare a gimnasticii de dimineață, metodica efectuării gimnasticii de dimineață; b) exercițiile fizice, activitățile obligatorii de educație fizică și importanța lor (programul de gimnastică), structura activităților de educație fizică, metodica desfășurării activităților de educație fizică la grupa mijlocie și cea mare; c) jocurile de mișcare, însemnătatea jocurilor de mișcare pentru realizarea sarcinilor de educație fizică la copiii preșcolari, alegerea jocurilor la cele 3 grupe de vîrstă, metodica organizării și desfășurării jocurilor de mișcare, jocurile de mișcare inițiate de copiii din diferite grupe. Se vor descrie materialul didactic special, aparatele de gimnastică și felul cum sînt folosite acestea în cadrul activităților de educație fizică; d) observații și propuneri asupra lucrării „Educația fizică a copiilor de vîrstă preșcolară" editată de Ministerul Învățămîntului în anul 1954, discutîndu-se în deosebi problema concordanței indicilor fixați în lucrare cu realitatea din grădinițele de copii.

Referatul va fi urmat de discuții.

În continuare se vor discuta un plan calendaristic și două planuri de activitate privind educarea mișcărilor.

★

Pentru buna desfășurare a consfătuirilor cadrelor didactice, secțiile de învățămînt raionale și regionale, cu sprijinul comitetelor executive ale sfaturilor populare respective și al comitetelor sindicale regionale de învățămînt, vor asigura localuri corespunzătoare, transportul, cazarea și diurna cadrelor didactice pe această perioadă.

Pentru valorificarea materialelor din ședințele plenare și din ședințele pe secții ale consfătuirilor, atît referatele cît și procesele verbale de ședință vor fi trimise în copie secției de învățămînt a regiunii, pînă la data de 10 ianuarie 1956, iar pentru învățămîntul preșcolar pînă la 25 ianuarie 1956.

Secțiile de învățămînt regionale, folosindu-se de inspectorii regionali și de metodiștii cabinetului pedagogic al regiunii, vor studia aceste materiale și vor întocmi referate centralizatoare — în care se vor arăta principalele probleme dezbătute în ședințele plenare — ca și referate separate pentru fiecare specialitate — în care se vor centraliza observațiile și propunerile cadrelor didactice făcute în ședințele pe secții. Referatele centralizate vor fi înaintate Ministerului Învățămîntului — Direcția generală a învățămîntului elementar, mediu și a educației preșcolare—pînă la data de 25 ianuarie 1956, iar pentru învățămîntul preșcolar pînă la data de 20 februarie 1956.

Informații

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința absolvenților fostelor școli medii tehnice din seriile 1954 și 1955, care n-au promovat examenul de diplomă, că în lunile ianuarie-februarie 1956 se institue o sesiune de examene de diplomă. Aceste examene se vor ține pe centre, stabilite de ministerele ce au tutelat școlile respective, la una sau două unități din actualele școli tehnice sau tehnice de maiștri. Toți absolvenții care doresc să se prezinte la aceste examene trebuie să se adreseze ministerului tutelar pentru informații în legătură cu ținerea examenului.

★

Ministerul Învățămîntului comunică: pentru anul școlar 1955-1956 au fost elaborate noi instrucțiuni cu privire la învățămîntul fără frecvență de pe lîngă școlile pedagogice de învățători și educatoare.

Instrucțiunile s-au trimis secțiilor de învățămînt regionale, care vor lua măsuri ca ele să fie aduse la cunoștința directorilor de școli și a cadrelor didactice.

Sărbătoarea națională a Republicii Populare Federative Iugoslavia

La 29 noiembrie 1945. Adunarea Constituantă, consfințind voința popoarelor Iugoslaviei, a înlăturat pentru totdeauna regimul monarhic și a proclamat Republica Populară Federativă Iugoslavia.

De atunci, în fiecare an, oamenii muncii din Iugoslavia sărbătoresc cu mîndrie, la 29 noiembrie, Ziua Republicii.

Lupta popoarelor Iugoslaviei pentru libertate și independență națională a fost lungă și grea. O amploare deosebită a luat această luptă în anii războiului patriotic de eliberare a țării de sub jugul hitlerismului. Acest război s-a împletit cu lupta maselor muncitoare împotriva claselor exploatatoare care pactizaseră cu cotropitorii.

Conducătorul popoarelor Iugoslaviei în lupta împotriva invadatorilor și a agenturii lor interne a fost Partidul Comunist. Partidul Comunist a unit în jurul său toate forțele patriotice din țară, a organizat lupta de partizani și apoi armata populară de eliberare. Sub conducerea comandamentului său suprem, în frunte cu tovarășul Tito, armata populară iugoslavă a dat inamicului lovituri grele, înscriind pagini de glorie nepieritoare în istoria patriei.

O însemnătate deosebită în terminarea cu succes a luptei de eliberare a popoarelor Iugoslaviei a avut-o ofensiva victorioasă a armatelor sovietice împotriva trupelor hitleriste Zdrobind armatele lui Hitler, glorioasele armate sovietice au pășit — în înțelegere cu Comitetul național de eliberare a Iugoslaviei — pe teritoriul Iugoslaviei și în toamna anului 1944, armata populară iugoslavă, înfrățită cu armatele sovietice au eliberat Capitala țării — Belgrad, precum și multe alte orașe. Prin nobilul sînge vărsat în comun s-a pecetluit în mod trainic prietenia frățească dintre popoarele Iugoslaviei și popoarele Uniunii Sovietice. Popoarele Iugoslaviei păstrează o recunoștință veșnică popoarelor sovietice, eroicilor ostași sovietici.

După eliberarea țării, în viața popoarelor Iugoslaviei, care și-au luat soarta în propriile lor mîini, a început o epocă nouă. Sub conducerea Partidului Comunist oamenii muncii din Iugoslavia au pornit în mod hotărît lupta pentru a lichida rămînile războiului și greaua moștenire economică pe care o lăsase vechiul regim monarho-fascist. În țară au avut loc transformări social-economice profunde. A fost înfăptuită reforma agrară, ceea ce a lichidat moșierimea ca clasă și a dat pămînt țăranilor. Principalele mijloace de producție au fost naționalizate.

În lupta pentru lichidarea înapoierii economice a țării s-a pus un mare accent pe industrializarea ei. Datorită elanului patriotic al clasei muncitoare au fost construite peste 250 întreprinderi noi, înzestrate cu utilaj modern, au fost create noi ramuri industriale printre care se numără construcția de mașini grele, industria de extracție și prelucrare a petrolului etc. În perioada care a trecut de la proclamarea R.P.F.I. pînă la sfîrșitul anului 1954, producția industrială a țării a crescut cu 208%, în timp ce între anii 1929-1939 a crescut doar cu 20%. Popoarele Iugoslaviei păsesc cu succes înainte pe calea făuririi unei vieți noi.

În primii ani de după război, între popoarele Iugoslaviei și popoarele Uniunii Sovietice, Bulgariei, Ungariei, Romîniei, Poloniei, Cehoslovaciei și Albaniei s-au statornicit relații de strînsă prietenie și de colaborare frățească. Aceste relații s-au dovedit a fi în folosul tuturor acestor popoare, în folosul cauzei comune a democrației și socialismului. Dar — după cum se știe — în 1948 a început o perioadă în care relațiile dintre Iugoslavia și țările lagărului socialist s-au înrăutățit. Această situație convenea numai cercurilor imperialiste agresive care sînt interesate în învrăjbirea popoarelor cu scopul de a le aservi și care năzuiesc să transforme din nou Balcanii în „butoiul de pulbere" al Europei. Capitaliștii au căutat să speculeze această situație și au acordat Iugoslaviei împrumuturi și credite în condiții împovărătoare. Popoarele Iugoslaviei au rezistat însă cu succes încercărilor capitalului străin de a se infiltra în economia țării și au menținut independența și suveranitatea națională a patriei lor.

Tratativele sovieto-iugoslave și istorica declarație din 2 iunie 1955 a guvernelor U.R.S.S. și R.P.F.I. au marcat o cotitură radicală în relațiile dintre Uniunea Sovietică și Iugoslavia și au adus o contribuție însemnată la micșorarea încordării în relațiile internaționale.

Poporul romîn, alături de toate popoarele lagărului păcii, a primit cu bucurie și cu o caldă aprobare restabilirea relațiilor de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și R.P.F.I. fiind convins că aceasta are o mare însemnătate pentru întărirea cauzei păcii, democrației și socialismului. Poziția clară a poporului romîn în această privință a fost exprimată în modul cel mai limpede de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la adunarea festivă pentru sărbătorirea zilei de 23 August. „Noi — a declarat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — sîntem animați de dorința ca, în ce ne privește, să facem tot ce este necesar pentru a lichida urmările nefaste ale ruperii legăturilor de prietenie între țara noastră și Iugoslavia. În tot cursul istoriei noastre, popoarele romîn și iugoslav au fost prietene. Cu atît mai firesc este ca popoarele noastre să trăiască în strînsă prietenie acum, cînd ele sînt însufletite de năzuințe comune de a apăra pacea, securitatea și independența lor națională și de a asigura patriei lor un viitor socialist".

Popoarele romîn și iugoslav sînt convinse că existența unor relații normale între țările noastre, lărgirea continuă a colaborării în toate domeniile, o tot mai bună cunoaștere reciprocă sînt factori meniți să ducă la dezvoltarea continuă și rodnică a prieteniei noastre.

În prezent se dezvoltă legăturile economice romîno-iugoslave pe baza acordului de plăți încheiat la Belgrad anul acesta. S-au încheiat de asemenea acorduri care stabilesc normele de colaborare în vederea reglementării problemelor privind regimul apelor de la frontiera romîno-iugoslavă. Guvernul țării noastre s-a declarat de acord cu propunerea guvernului Iugoslaviei în legătură cu colaborarea „Comisiei unionale pentru energie atomică din Iugoslavia", cu instituțiile similare din R.P.R. Se dezvoltă, de asemenea, schimburile culturale dintre țara noastră și Iugoslavia.

Poporul romîn și poporul iugoslav sînt deopotrivă interesate în slăbirea continuă a încordării internaționale, în apărarea păcii. Strîngerea relațiilor între țările noastre contribuie la întărirea forțelor care luptă pentru pace și colaborare internațională.

În lume există însă și forțe care nu văd cu ochi buni normalizarea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și țările de democrație populară cu Iugoslavia.

Nimic nu va putea însă să împiedice popoarele noastre să meargă împreună, să colaboreze strîns pentru a sluji intereselor păcii, democrației și socialismului.

Foileton — „Fatalitate" sau nepăsare?

Silviu Georgescu

Soarele dimineții de toamnă își trimite vălguit razele prin ferestrele încă aburite de ceață.

În clasa a IX-a „A" este atîta liniște și încordare, că pînă și cel mai mic zgomot ar răsuna cu efectul catastrofal al unei prăbușiri. Elevi sînt foarte atenți. Profesorul le explică legea mișcărilor în univers.

— Pămîntul — spune el, în timp ce-și lunecă palmele peste obrajii lucioși ai globului — pămîntul nostru s-a născut abia...

În acest moment, de undeva izbucnește îndîrjit plînsul unui copilaș abia născut. Toate privirile se întorc spre ușa care dă în camera din fund și care tocmai se deschide, lăsînd să se vadă figura înspăimîntată a unei tinere femei.

— Sssst! Vă rog, liniște!... Nu puteți ține lecțiile în șoaptă?.. V-am rugat de atîtea ori!...

Și ușa se închide numaidecît. Nu atît de repede însă ca să nu putem contempla măcar cît de cît camera soților Fineș.

În camera de alături, solfegiile drăgălașei odrasle continuă din ce în ce mai fortissimo. Lecția devine aproape cu neputință de ținut. Pînă și profesorul și-a pierdut răbdarea. Începe să încurce și să amestece planetele cu sateliții...

Din cînd în cînd, din camera vecină intervine vocea tovarășei Fineș:

— Nu așa, îngerașule... Hai cu mama, hai!..

O oră mai tîrziu e din nou liniște. Se predă romîna. Puțin stingherită de data aceasta, tovarășa Fineș deschide binișor ușa din fund. Ridică două degete, ca la școală.

— Vă rog frumos, pot să mă duc la piață?

Profesorul ridică din umeri. N-are încotro. Singura ușă prin care se poate ieși din camera soților Fineș e aceasta din clasă...

Povestea se complică și mai rău în zilele cînd familia Fineș primește musafiri. De abicei, rîsul și buna dispoziție a invitaților devin în astfel de împrejurări atît de copleșitoare, încît profesorul respectiv se vede nevoit să ciocănească de cîteva ori la ușa din fund.

Noroc că tovarășul Fineș, profesor la rîndu-i, se dovedește a fi un om tare de treabă:

— Nu face nimic, nu face nimic, dragul meu — strigă el colegului — Predă înainte! Cu voce tare! Nu te șfii deloc!.. Dacă ne deranjezi cumva, îți spunem noi!

...Și asemenea scene se petrec aproape zilnic în clasa a IX-a „A" de la școala medie nr. 2 din Baia Mare.

. . . . . .

În țara noastră, prin grija plină de dragoste și de căldură a partidului și a guvernului pentru tineret, pentru învățătura lui, pentru cei care-i dau această învățătură s-au creat școlii și pedagogilor condiții din ce în ce mai bune. Ne întrebăm: cum pot călca tovarășii de la sfatul popular din Baia Mare, cu atîta ușurință, prevederile Hotărîrii partidului și guvernului din 16 august 1951, lăsînd școala medie nr. 2 să funcționeze în asemenea condiții? Oare nu i s-ar putea găsi tovarășului profesor Fineș o locuință? Există o fatalitate care obligă sfatul popular să i mențină camera la școală? Sau poate este vorba numai de nepăsare?

Rugăm tovarășii de la sfat să ne răspundă la aceste întrebări.

Redacția și administrația: București, str. Spiru Haret nr. 12. Telefon 4.24.00; 4.52.31. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.